

De omnibus sanctis

Tertium signū cōsistit in voluntariū cōformati-
one. qz fm Tull. amicorū est idē velle. qz amic⁹ ē al-
ter ego. qz vera amicitia sic amicorū aios pūgit vt
efficit pene vn⁹ ex duob⁹. Sic xp⁹s ē noster ami-
cus. qz nrām volūtātē sibi pformauit. Nā desideri-
um totū hūanū generis adimpleuit i nra redēpti-
one: idcirco i signū amicitie debem⁹ ei⁹ volūtates
facere. De quo text⁹. Vos amici mei estis: si fece-
ritis ea q̄ p̄cipio vobis. Dicam⁹ igit̄ illud Mar. vi
Fiat volūtas tua. Et Mar. xvi. Nō mea: s; tua vo-
lūtas fiat. Et b; puenit ex charitate. Vñ Prosper.
Charitas ē volūtas recta ab oibus terrenis auer-
sa: soli deo vnita. Nā dicit Tull. Amic⁹ d; se habe-
re ad amicū sic genu ad rybiā: qd̄ deficit vni b; z al-
teri. Et sic quicqd̄ ē d; dei volūtātē: hoc deberet ef-
se p̄ nos. Nā si qd̄ trāsgredit̄ p̄cepta dei nō est dei
amicus: nec deū amat. Vñ Greg. Qui adhuc p̄li-
cita desideria defuit profecto denm non amat.
Quartū signū amicitie p̄sistit i secretorū reuela-
tōe. Vñ Ambro. Nihil occultat amic⁹ si est ver⁹.
Tull. in li. de amicitia. Quid dulci⁹ q̄ h̄c cui loq̄
at deas sicut tecum: Amb. Solaciū hui⁹ vite ē: vt
habeas cui p̄corū tuū ap̄as. Sic xp⁹s ē noster ami-
cus. De quo text⁹. Jam nō dico vos fuos: s; ami-
cos. qz fū⁹ nescit qd̄ facit dñs ei⁹. Seru⁹ em̄ ē quasi
extrane⁹ a dño. extraneis em̄ nō sunt secreta reuelā-
da Prouer. xxi. Causas tuā tracta cū amico tuo.
z secretū tuū extraneo nō reueles. Et subdit signū
amicitie ex pte sui. Vos aut̄ dixi amicos: qz oia q̄
audiui a p̄e meo nota feci vobis. Vñ d; si
fictiūc videt q̄ discipuli tot z tāta scierūt: quorū et
quāta fili⁹? Rñdet fm Greg. Cognitio de diuinis
p̄t hūi dupl̄r. s. impfecte: z pfecte. Impfecte habet
hic p̄ fide: q̄ est p̄libatio future beatitudinis z p̄fe-
cte cognitōis quā habebim⁹ in patria. Vñ. j. Cor.
xliij. Nūc cognosco ex pte. i. impfecte: tunc cogno-
scā sicut z cognit⁹ sum. Idcirco fm Aug⁹. ponit
hic p̄teritū p futuro xpi certitudinē: vt sit sensus.
Dia q̄ audiui a p̄e meo nota feci vobis. i. faciā qn̄
vos introductā i visionē p̄is. Dia em̄ q̄ scit fili⁹: scit
z p̄. Qñ q̄ reuelabit nobis p̄em: reuelabit oia no-
bis q̄ scit. nā dicit Bern. Vbi magistrū semel vidis-
se ē oia vidicisse. iuxta illud Greg. Quid ē qd̄ nō
videt q̄ videt oia videt. Dicit sc̄us Tho. hoc est
vex q̄tū p̄tinet ad eorū salutē. Nā null⁹ intellect⁹
creatus p̄t p̄phēdere totalr oēm dei sciām z sapiāz
cum sit infinita. s; hois apprehēsiō fuit finita. Nā
do fm p̄bm: finiti ad infinitū nulla ē p̄portio. z sic
illa cognitio v̄l p̄portio ē in electis dei ad sufficien-
tā b̄itudinis. Vñ dicit Philipp⁹ Jo. xliij. Dite-
de nobis patrē z sufficit nobis. Sic nos debemus
deo reuelare secreta cordis in confessiōe Isa. xliij.
Narra si qd̄ habes vt iustificeris. D; em̄ Prouer.
xviij. Qui abscondit scelera nō diriget. q̄ aut̄ p̄fes-
sus fuerit: misericōdiaz p̄sequet̄. Jo Eccl. iij. Nō p̄fū-
dar̄ p̄aia tua dicē vex. Scribis em̄ de pe. di. j. vbi.
Vbi ē taciturnitas p̄fessōis: vbi nō est sperāda ve-
nia criminis. Idcirco ps. xxxvi. Reuela dño viā tuā
z spera i eo: z ip̄e faciet z deducet i iusticiā tuā tanq̄
meridie. Tūc subdit hui⁹ amicitie cām dicēs. Nō
vos me elegistis: s; ego vos elegi. q. d. Quisq̄s ad
hāc amicitiaz vocē nō ascribat hui⁹ amicitie sibi

cām: s; mihi. Ad hoc em̄ vos me nō elegistis: vt eēz
amic⁹ vester: s; ego elegi vos vt facerē vos amicos
meos. Dicit em̄ Nicola⁹ de lyra. duplex ē electio.
Vna etna q̄ p̄destinamur. de q̄ ad Ephe. j. Elegit
nos de⁹ ante mūdi p̄stitutionē: vt essem⁹ sc̄i z ima-
culati. Alia ē tp̄alis q̄ ab ip̄o vocamur ad p̄ntē iu-
sticiā siue grās. Et hec nihil aliud est nisi executio
eternē p̄destinatiōis. qz q̄s elegit p̄destinādo: hos
z elegit vocando Ro. viij. Quos p̄destinauit: hos
z vocauit. Nā p̄destinatio a deo inchoat. s. p voca-
tionē ad etnā p̄uisionē z gr̄e collationē Johā. vi.
Nemo p̄t venire ad me nisi p̄ me⁹ traxerit illum.
Aug⁹. nō violētia: s; p̄suasiōe z inspiratiōe. Dicit igit̄
tur cū ps. lxxxiij. Audia qd̄ loquat̄ i me dñs de⁹.
Et Jo. iij. Dicit̄ ē mihi vbi absconditū. Gre. Ver-
bū absconditū ē diuinū inspiraculū. illud audire ē
inspiratiōez mēte p̄cipē. Itē p̄destinatio p̄p̄ia opa-
tōe p̄sumat. j. Cor. iij. Dei coadiutores sum⁹. Au-
g⁹. Qui te creauit sine te: non te saluabit sine te.
Ideo. ij. Pe. j. Satagite vt p bona opa electōez ve-
strā faciatis. Jo dicit: tertio docet ferre fructū du-
rabilitatis. s. finalis p̄seuerantiē: dicēs. Elegi vos vt
earis z fructus offeratis: z fruct⁹ vester maneat sp̄.
qz scribis. ij. Pe. j. Hoc em̄ facientes misrabit vo-
bis itroir̄ regni dei. Mar. x. Qui p̄seuerauerit v̄-
q̄ i finē: hic salu⁹ erit.

De oibus sanctis. Sermo cxi.
Beatī qui habitāt i do-
mo tua domine: in secula seculorum lau-
dabunt te. ps. lxxxiij. Scribitur Eccl. xj
Ante mortē nō laudes hoīem quenq̄. Glo. Ante
mortē stultū ē laudare pugnatē q̄ si tā victoriē. Me-
em̄ q̄ videt bñ agē nescim⁹ si vult vel posset p̄seue-
rare. Est nāq̄ cōe puerbiū: dies bona i fine. i. in se-
ro ē laudāda. Et sic vita boni hois. Nā nux i testa
nō est secure laudāda: nisi fuerit enullsa. Et sic vita
hūana. z hoc trib⁹ de causis. **P**rima qz p̄t
adhuc parere lapsū. j. Cor. x. Qui se existimat sta-
re videat ne cadat. Amb. Nō mīrū si hō cadit: ex q̄
angel⁹ cecidit q̄ carnē z ossa non habuit. Job. viij.
Militia. i. tēptatio ē vita hois sup̄ frā. De q̄ Bern.
Ben̄ m̄ qz vndiq̄ bella. vndiq̄ relavolant. vndiq̄
tēptam̄ta. vndiq̄ picla. q̄cūq̄ me dñs nlla ē securi-
tas z q̄ mulcet̄ z q̄ molestāt: esuries z refectio: sō-
n⁹ z vigilia: labor z q̄es militāt p̄ me. Jo Job. iij
In angelis regit̄ p̄auitas. q̄tomagis q̄ habitant
domos luteas. q̄ terrenū hūit fundamētū p̄stimen-
tur velut tinea. Dicit Greg. v. moral. Tinea d; ve-
ste nascit̄ z eandēz corūpit: z sic tēptatio de carne
dānat. **S**ecūdo nō ē securū hoiez laudare añ mor-
tē: qz p̄t eē plen⁹ hypocriti: z p̄dere mercedē p hy-
pocritism. Jo dicit Job. viij. Spes hypocrite p̄-
bit. Gre. iij. moral. Nihil d; fructū laboris sui de-
portat. S; i plebis illō Mar. v. Amē dico vob: rece-
perit mercedē suā. Chis. Hypocrita qd̄ a dō reci-
piēs: cū dō nihil dedisti: Nā qd̄ p̄t deū fir: dō daf
qd̄ p̄t hoies p̄dif. Jo Eccl. j. Ne fuerit hypocrita i
p̄spectu hoiz: z sic vacu⁹ eris corā deo. Qd̄ phibet
moyses Exo. xxij. Nō apparebis i p̄spectu meo
vacu⁹. Glo. Vacuus apparet qui bñ agendo lau-
dem humanā querit z nō dei. **T**ertio nō laudes

homo ante mortē. qz nō debem⁹ iudicare eo qd pōt
a cognitōe hoim aliū iudicari: apłs. j. *Cōp. iij.* De
qz em̄ meipm iudico. q aut me iudicat dñs est. Nā
de reb⁹ incognitis iudiciū est deo cōmittēdū. *Ibo*
Amb. Lauda post vitā. magnifica post psumatio
nem. lauda post piculū. nō lauda nauigātis felici
tatē: nisi puerit ad portū. nō lauda dñcis virtutē
nisi cū venerit de triūpho. Quis autē hīc viuens
p sine trepidatiōe laudari qd pterito meminit se
hīc qd doleat: z d futuro videri sibi fuisse qd time
at. *Decille.* Nō g merito laudare possum⁹ qui
post pugna iā tenet victoriā z coronā: z post labo
res requie: post cursum brauiū. de qb⁹ *Eccl. xliij.*
Laudemus viros glīosos z parētes nostros in ge
neratione sua: scilicet qua generati sunt ad vitam.
Ideo Eccl. vij. Melior est dies mortis die nati
uitatis. quia post natiuitatem nō est secure lauda
re: s post mortē apparet scōz meriti. De q ihe
ma. *Beati q habitāt.* In sūma vborū duo innū
tur. Primo beatificat cōsōrtiū scōz. Scōdo speci
ficat officiū eoz: ibi i secla seculoz. *R. De pmo*
dicat. Beati q habitāt i domo tua. *Magi i. iij. dis.*
xlij. qrt. viz oēs homies desiderāt beatitudinē: *Ac*
spōder ibidē allegās Aug⁹. de trī. xlij. dicēs. Dēs
eā volūt: s nō oēs eā nōscūt. *Dicit em̄ scūs Tho.*
in. iij. Duo sunt q generant appetitū beatitudinis i
aia. Primū ē indigētia. qz qlibet aia hz indigētia.
qz p se ē deficiēs. Secūdū pueniētia. qz qlibet aia
hz pueniētia cū summo bono. qz ad imaginē ei⁹
facta. ideo qlibet aia appetit naturalē beatitudinē. d
quo *Doct. iij.* de cōsol. pīa. iij. Dis mortaliū cura
quis mltipliciū studioz labor exerceat: diuerso q
dē calle pcedit: ad vnū tñ beatitudinis finē nūq pue
nire. Et subdit. Est mēib⁹ hoim veri boni natura
liter inserta cupiditas. Et sic oēs homies nouerūt i genera
li q beatitudo ptenet oim bonoz sufficiētia. qz dī
cit *Doct. iij.* de pīol. Beatitudo ē stat⁹ oim bonoz
aggregatiōe pfect⁹. Et *Ibid.* Bñs est q hz oia que
vult: z nihil malū vult. S i singulari multi errane
rūt. *Primo* errauerūt i beatitudinis subiecto:
q in voluptate corpīs dixerūt beatitudinē esse vt epi
curi. Et fuit eoz rō. qz beatitudo hz delectatiōē āne
ram: z ista iuenit in voluptate corpīs. S ista op
nō ē stultoz z vntoz: q nō cognoscūt pfectū bo
num hoīs qd intimas delectatiōes causat. z nō pfi
sit i pphēsiōe sensus: s i intellect⁹. z nō hz tristitia ad
mixtā. *Ms.* S corpales delectatiōes tristes hnt
erit⁹ corpālē z spūālē. Corpālē qz dīc pbs. Omne
aīal tristat post cōitū. Spūālē vt dīc *Greg.* Mo
mentaneū est qd hoim delectat. eternū qd cruci
at. De qbus dīcit *Salomō Proverb. xlij.* Ritus
dolore misceatur: et extrema gaudiū luct⁹ occupat.
Ideo Isa. iij. Popule me⁹ q te beatū dīcūt: ipsi te
deciplūt. *Scōdo* errauerūt in subiecto beatitudinis
ponētes beatitudinē in sola animi vntate: vt stoici. z
errauerūt saltē subiectiue. s bñ verū ē dispositiue.
qz vntates vt paupras. misērias. cordis puritas. mi
sericordia. patiētia. par zc. bñ disponūt homies ad
psequēdū beatitudinē. Dīc em̄ euāgeliū bodiērnū.
Bñ paupes spū: qm ipsoz ē regnū celoz. *Bñ* mi
tes zc. Quia fm pīm. viij. Polif. sine bonis aie. i.
sine vntatib⁹ nemo dī bñs. i. dispositiue. *Ideo ps.*

lxxij. *Ibū* de virtute i virtutē: z videbīt de⁹ deo
rum in syon. Quapropter s tales i beatitudinis sub
iecto errātes dīcīt ps. *lxxij.* Cor meū z caro mea
exultauerūt i deū viuū. i. corp⁹ z aia. *Dicit nāq s*
ctus Tho. in. iij. Beatitudo est in aia p inherētia. qz
in sola anima inhabitat gaudiū de bonis eternis.
s in corpe z in pūcto subiecto p qndā redūdantiā
qz gaudiū ab aia redūdabit in corp⁹: z post resur
rectionē mal⁹ erit gaudiū extēsiue. *Ideo Psal. nō*
dīc bñ aie vt bñ corpa: s beatitudo hoiez designā
do. s i corpe z aia. Nā corp⁹ in pūti hz qdruplicem
defectū. Est em̄ mortale obscurū. pōderosū. z gros
sū. *Qm̄* vō ad hos defect⁹ glorificabit qm̄ vōz dōt
b⁹. *Cōtra* passibilitatē dabit immortalitas. j. *Cōp. xv*
Seiat in corruptiōe: resurget i incorruptiōe. *Cōtra*
obscuritatē dabit claritas. j. *Cōp. xv.* *Seiat* i igno
bilitate: resurget i glīa. i. in glīosa claritate. *Cōtra*
pōderositatē dabit agilitas. j. *Cōp. xv.* *Seiat* aīale
resurget spūale. *Gre.* Erīt corp⁹ subtile p effectum
spūalis potētiē: z palpabile p veritatē nature. *Cō*
tra grossitiē dabit subtilitas. j. *Cōp. xv.* *Seiat* in in
firmitate: resurget i virtute. Ita vt dīc *Aug⁹.* vbi
velit spūs pīm⁹ z corp⁹ erit. *Item* in aia erit
beatitudo. nā aia habz quadruplicē defectū. *Pr*
mo in cognitōe. quia hic habem⁹ obumbratā co
gnitiōē. j. *Cōp. xlij.* *Videm⁹* nunc p speculū z in
enigmatē. S ibi erit pfecta cognitio in aia. j. *Cōp.*
xlij. *Tunc* cognoscā sicut z cognit⁹ sum. j. *Iob. iij.*
Videbim⁹ em̄ sicut est. i. *Cōp. iij.* *Nos* reuela
ta facile gloriā domi specularēs. *Scōdo* etiam habz
nūc defectū in meditatiōe. qz multoz obliuiscit q
deberet meditari. s ibi nihil obliuiscit. ps. *cxi.* In
memoria eterna erūt iusti. Nā in speculo dīuina
tis omnia erūt pēntia. *Grego.* Quid est qd non
vident: q omnia videntē vident. *Tertū* nunc ani
ma habet defectū in cogitatiōibus. j. *Cōp. xlij.* Cū
essem pūlus cogitabā vt paruulus. i. iutilia. De
quo *Isa. lix.* Cogitatiōes eoz iutilis. vt cōqueritur
Iob. xlij. Cogitationes mee dissipate sunt. *Ibī* vō
non: s implebit illud *Sap. v.* Cogitatio eoz apud
altissimū. *Quarto* nūc anima habet defectū in af
fectionib⁹. nam affectio aie nō potest hic saturari
in creaturis. *Aug⁹.* Domie fecistis nos ad te: in q
eternū ē cor nostrū donec requiescat in te. *Rōem* af
signat *Herū.* quia bonitates creaturarū sunt acci
dentales: particulares: z mixte. *Accidētales* qz se
pe bonitate spoliātur. *Particulares* qz nulla ē cre
atura q habz omnes dulcedines z bonitates. *Mi*
xte quia vix est aliqua creatura in terra qn habeat
aliquas cōditiōes malas z bonas. s in deo est boni
tas essentialis *Mar. x.* Nemo bonus: nisi solus
deus. i. eēntialr. *Vniuersalis* *Sap. vij.* Venerūt
mibi omnia bona pariter cū illa. *Pura* z impm
ita. *Vnde* *Aug⁹.* *Ibī* nullū malū erit: nullū bo
num latebit. Et sic subiectū beatitudinis erit ani
ma z corpus: que omnib⁹ bonis replebūtur. *Pī.*
cij. Replebitur in bonis desiderū tuū. *Sup* quo
Profi⁹. Replebūtur omes sensus interiores z ex
teriores celestibus desiderijs. *Tertij* errauerūt
circa beatitudinis locū: ponētes beatitudinē tñ i
hoc mūdo. ps. *cxlj.* *Beati* dixerūt pplm cui hec
sunt. i. promptuaria eozum plena, omes fetore. nō

De omnibus sanctis

Et rursus macerare nec clamor in plateis eorum. Et hoc est falsum. quod dicitur. Boet. de consol. li. ii. In rebus fortuitis non est beatitudo. Ratio. quod omnia fortuita auferri possunt. Et beatitudo est bonum stabile. Et beatitudo est ultimum finis. ut dicit scriptus The. in. liij. dis. xliij. Beatitudo est finis satisfactio appetitus nostri. Et hoc non est pecunia nec diuitie. quod non est ultimum finis: sed ordinat artificialem ad honorem et propter honorem. Nam si beatitudo esset in temporalibus diuitijs: cur dixerit dominus Math. xij. Qui pecuniam habet difficile intrabit in regnum celorum. Nec in honoribus mundi consistit beatitudo. de quo Boet. in de consol. li. ii. p. 1. v. Gloria mundana non est summum bonum: nec spectat ad beatitudinem. Nam beatitudo est proprium bonum: et habet esse in aia: ut dicitur. j. Ethic. Honor non est in honorato: sed in honorare. scilicet in infinitum. unde ab honoratibus auferitur. Et beatitudo non est in honore exhibito. Idcirco de eorum errore per dicit illud Sap. ij. Nec cogitant et errauerunt quod beatitudo esset in hoc mundo possessiue: licet in dispositiue. ut stultes. pauperes. mittas qui disponunt hominem ad spem future beatitudinis. Nam beatitudo non sariat appetitum: sed diuitie et honores mundi: ut dicit Basil. non sariat: sed irritat. Nam secundum philosophum appetitus diuitiarum crescit in infinitum. Ido Berni. Nil perfecte sariat animam: nisi solus deus. ps. xvi. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Idcirco si interrogat dauid de loco beatitudinis: respondet. Qui habitat in domo tua domine ps. lxxxij. Quod dilecta tabernacula tua domine virtutibus. **¶** Reuera est dilecta domus dei. Primo in ordinatio: quod in eo sunt omnia ordinata in remuneratione. j. Cor. v. Unusquisque accipiat prout gessit. in artibus. ut martyr: confessor ut confessor. Figuratur Gen. xliij. cum ioseph dominabat in egypto et venerunt ad eum fratres eius: tunc locauit eos secundum ordinem. Et sic Christus in celo Job. xliij. In domo patris mei mansiones multe sunt. scilicet retributiones. j. Cor. xv. Sicut stella a stella differt in claritate: sic et resurrectio mortuorum. Nam secundum Gregorium. liij. moral. Sicut in hac vita est discretio ordinum: sic in futuro discretio dignitatum. sic alius altum hic superat per meritum: sic ibi in retributione. Ido Job. xxxviij. Numquid nostri ordinem celli. scilicet delectabile: sed domus diaboli est ordinata et inordinata. Ordinata quo ad ordinem iusticie suppliciorum. Apo. xvij. Quamuis glorificauit se in delicijs: ita tum date illi tormentum et lucrum. Nam secundum Augustinum. nunquam stat dedecus culpe sine decore iusticie. Nam optime relucet gemma in anulo: et latro in patibulo. et sic boni in premio et mali in supplicio ordinati. Nam qui fuerunt similes in culpa: sociantur et in pena Zach. xij. Plangit terre familie: et familie seorsum. familie domus David seorsum: et mulieres eorum seorsum. familie domus Nathan seorsum: mulieres eorum seorsum. familie domus leui seorsum: et mulieres eorum seorsum. familie domus semel: et mulieres eorum seorsum. et omnes relique familie seorsum. Et de hoc etiam habet Mat. xliij. Colligite zizaniam ad comburendum. Sic de superbis et auarjs. Ido Augustinus. Puniri hic peccati: ne puniantur ibi per illo. Sap. xj. Per quod quis peccat: per hoc et punietur. Alio deo respectu tunc in domo diaboli nullus est ordo Job. x. Et sempiternus honor inhabitat. Nam creature non seruant ibi suam distinctionem: situationem et proprietatem: quod cum omnia elementa sint distincta: ibi

in omnia sunt permixta. Quam commixtionem notat propheta ps. x. Ignis sulphur et spiritus pcellarum: pars calicis eorum. Item non fuerit situationem: quod ibi ignis tendit infra quam naturaliter tendit supra. Item non fuerit proprietatem. proprietatem ei ignis est lucere. ille autem ignis ardebit et non lucebit nisi ad augmentum pene. Ideo abraham dixit dano diuiti. Int nos et vos magni chaos firmati est. Nam dicit scriptus The. i. liij. dis. xliij. Ad perfectionem danoem ipsorum omnia elementa sunt in confuso. ibi erit ardor ignis. frigus aqua. feror frigus. obscuritas aeris. **¶** Secundo dilecta est domus dei quantum ad illuminationem. Nam illuminat a luce superiorum. inferiorum. interiorum. et exteriorum. **¶** Primo illuminat a luce superiorum. scilicet diuinitatis. Psal. xxxv. In luce tuo videbimus lumen. In luce diuinitatis videbimus lumen gaudiose claritatis. Secundo illuminat a luce inferiorum. scilicet humanitate Christi Apo. xxi. Cuius illa non eget sole: sed agnus dei illuminabit illam. Tercio a luce interiorum illuminat. scilicet ab aia bonorum qui fulgent splendore diuine sapientie Isa. lviij. Implebit dominus splendoribus aiam tuam. scilicet claritate visionis. De quo Bernardus. Dilecta visio videtur deum in seipso: eum in nobis et nos in ipso. Quarto illuminat a luce exteriorum. scilicet a corporibus sanctorum qui erunt lucida Mat. xliij. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Et sol erit septupliciter clarior quam nunc. et sic unum corpus glorificatum erit septupliciter clarior quam sol: ut dicit Isidorus. Et sic quod corpora: tot soles erunt in similitudine claritatis. Et si totus mundus accederet et arderet: tunc esset quasi unum calamus ardens respectu claritatis sanctorum. **¶** Et contra domus diaboli est tenebrosa. ibi erunt tenebre superiores ex puritate visionis diuine quod perit conqueri illud Tere. liij. In tenebrosis collocantur quasi nos mortuos sempiternos. Secundo tenebre inferiores. quia terra infernalis esse est tenebrosa. Job. x. Dimittite me antequam vadam et non reuertar ad terras tenebrosas. Tercio tenebre interiores. de quibus Sap. xvij. Ipsi autem sibi erunt iutores tenebre: scilicet aut tuis lux maxima. Ido hortatur Ro. xliij. Abijciamus opera tenebrarum et induamur arma lucis: iuxta illud Jo. xij. Ambulate de luce in lucem dum lucem habetis: ne tenebre vos apprehendant et tene. Quarto tenebre exteriores Mat. xliij. Ligatis manibus et pedibus: projicite eum in tenebras exteriores. scilicet extra omnes lucem corporalem et spiritalem. Isidorus. Infernus lucet ut videatur vni doleant: sed non ut gaudeant. **¶** Tertio errauerunt circa beatitudinis durationem: discerentes aias a corporibus exitas beatitudinis consequi quod tamen post multa annorum curricula ad corpus iterum reuerentur: et huius mundi miseris iterum subiacent. Et iste fuit error platonis et sequacium eius. in quem errorem incidit Origenes. Contra tales loquitur diuina scriptura Sap. ij. Nec cogitauerunt et errauerunt: nescierunt sacramenta dei. neque mercedem sperauerunt iusticie. neque indicauerunt honorem aia sanctorum. Si ergo interrogat propheta de beatitudinis duratione: dicit in secula seculorum. Nam beati nunquam amittunt possessionem domus domini quam inhabitabunt. **¶** Nam possessio domus domini amittitur quadrupliciter de causa. Primo cum est ad tempus producta. et sic non est hic. quod hereditarie possidebunt. ps. xxxvj. Iusti hereditabunt terram. Nam secundum apostolum Ro. viij. erunt heredes dei: coheredes autem Christi. Quibus dicitur Mat. xxv. Venite benedicti possidete regnum etc. Secundo amittitur possessio domus cum

fuert ab hostibus violenter ablata. et sic non est hic. sed implebitur illud **Esa. xxxij.** Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. et in requie opulenta. quia scribit **Sap. v.** Iustorum autem in manu dei sunt. **Job. x.** De manu mea non eruet eos quisque. Tercio pos sessio alicui domus amittitur. cum est casus et ruine exposita. huius illa domus non est ruinosa. **Esa. xxxij.** Habitabunt in tabernaculis fiducia. quia hec domus est securus et firma. **Sap. v.** Bene fundata. **ps. lxxvj.** Fundamenta eius in montibus sanctis. Secundo quia de vivis lapidibus edificata. **De. ij.** Et ipsi tanquam lapides vivi super edificamini domus spiritualis. Tercio quia charitatis bitumine colligata. **Greg.** Ibi est charitas perfecta que facit omnia communia. ita ut unusquisque gaudebit de bono alterius sicut de proprio. **Aug.** Non tamen per laborem. meum per amorem. Ibi implebitur illud **Act. iij.** Multitudinis credentium erat cor unum et anima una. nec quicquam eorum que possidebant suum esse dicebant. Quarto quia non manu hominis sed manu divine sapientie fabricata. **ij. Cor. v.** Habemus domum non manufactam eternam in celis. quia si nostra domus terrestris huius habitatio dissolvitur habemus domum non manufactam eternam in celis. Quarto possessio omnium amittitur. quia creditoribus propter pauperum assignata est non sic sancti in celo. quia nullus est ibi pauper. **ps. cxvj.** Gloria et dominus in domo eius. Ibi nullus eget. ibi de potentia patris potentes sunt. de sapientia filii lucet. de bonitate spiritus sancti affluunt dulcedine divine fructificationis. Unde apostolus. **ij. Cor. i.** Gratias ago deo meo. quia in omnibus divites facti estis in illo. ut nihil desit vobis in vlla gratia. quia dicit **Aug.** Beatus dici non potest qui non habet quod amat. ibi est omnis boni sufficientia. de qua **ingl. iij. di. xlix.** Quicquid amabitur aderit. neque de siderabit quod non erit. **Mat. scdo** specificat officium eorum dicens. In secula seculorum laudabunt re. Ibi quartum erraverunt circa beatitudinis occupationem et operationem sicut saducei et gentiles. qui dicunt beatos homines vacare comestitionibus et potibus et feminarum conjunctionibus. quod reprobat dominus **Mat. xxij.** In resurrectione non nubent neque nubentur. sed erunt sicut angeli dei in celo. Idcirco propheta exprimit et specificat operationem sanctorum que est laus dei. dicens. laudabunt re. De qua **Esa. li.** Gaudium et leticia inveniuntur in ea. gratia actio et vox laudis. **Diceres.** nunquid reassumptis corporibus erit laus vocalis. Respondetur quod lingua data est hominibus ad quadruplex officium. Primo ad cogitationes hominis notificandas. **De. aug.** in enchiridio. Verba propterea sunt instituta. non per que homines se invicem fallant. sed per que unusquisque in noticiam cogitationes suas proferat. Et sic quod ad hoc officium non erit lingua vel verba necessaria quia manifesta erunt omnium corda. **ij. Cor. iij.** Illuminabatur abscondita tenebrarum. id est ad manifestationem cordium reproborum. et manifestationem praeclara cordium. id est ad manifestationem cordium electorum. **Aug.** de verbis domini. Tunc praeclara nostra penetrat et mens unusquisque alterius ab oculis non abscondit. **De. aug.** super illo verbo **Job. iij.** Cuius illa similes vitro plucido. sicut in vitro claro videtur quicquid est in eo. ita quicquid in cordibus hominum existit videbitur primo aspectu. non est opus ut lingua ad notificationem preceptum. Secundo data est hominibus lingua ad erudendum. **Esa. iij.** Dominus dedit mihi

linguam eruditam ut sciam sustinere eum qui lapsus est in verbo nec quo ad istud officium erit lingua necessaria. quia omnes erunt sapientes et docti. iuxta illud **Hiere. xxxj.** Non docebit vir ultra proximum suum dicens. cognosce dominum. omnes enim cognoscunt a mimis usque ad magnos. de quo **Aug.** de ci. dei li. xxij. c. vlt. Ibi non esse nescimus non habebit errorem nec defectum. Tercio data est hominibus lingua ad consolandum. **De. Eccl. xl.** Tibi et psalterium dulcem faciunt melodiam super viroque lingua suavis. id est consolans pauperem. ut docemur. **Eccl. vij.** Ne desis plantis in consolatione. Quia si consideraverit facere **Job. xvj.** Dominus esset anima mea. panis vestra. et ego consolaber vos sermonibus. Quo ad hoc officium non manet lingua. quia omnes erunt consolati quando dominus converteret nostram captivitatem et libertatem. tunc plenam habebimus consolationem. **Esa. xxxv.** Gaudium et leticia am obtinebunt. fugiet dolor et gemitus. **Apoc. xxj.** Absterget deus omnem lachrymam ab oculis sanctorum. non erit clamor neque gemitus nec dolor etc. Quarto est hominibus lingua data ad laudandum deum. **Eccl. iij.** Dedit mihi dominus linguam mercedem meam. et in ipsa laudabo eum. **ps.** Exultabit lingua mea iusticiam tuam. **Sed** tamen dicitur in qua lingua laudabunt dominum. Respondetur. aliquid dicunt quod omnibus linguis ut colligitur ex lectione bibliorum quod scribit **Apoc. vij.** Vidi turbam magnam quam nemo numerare poterat ex omnibus gentibus tribubus et linguis. stantes ante thronum dei in conspectu agni. amicti stolis albis. et clamabant voce magna dicentes. Salus deo nostro qui sedet super throno et agno. id est salutem habemus a deo propter filium eius. **Sed** et **Re** migimus dicunt. Tunc cessabit omnis lingua. solum remanebit hebraica que creditur fuisse lingua ade. Et sancti cum lingua sua glorificata semper laudes deo canunt. **v. xliij.** Populum istum formavi mihi. laudem meam narrabit. Pro ergo sciendum quod sancti laudabunt dominum ab omnibus summatibus. Primo laudabunt a supra. id est de clara visione celestis regis. **Esa. xxxij.** Regem suum in decore suo videbunt. De quo locum de gaudebunt de divinitate. **Ber.** Illud solum est verum gaudium quod non solum de creatura. sed de creatore percipitur. In cuius compatatione omnis locustitas meror. omne dulce amarum. omne decorem sedum. Illa visio est tota merces. **Aug.** Si mali istam faciem viderent nullam penam sentirent. **Reliqua** quae in sequenti sermone. qui incipit gaudere

Sermo cxxvj. ad idem.

Mementote quomodo

salvi facti sunt per nos et clamemus in celum. et miseremini nostri. **ij. Mach. iij.** **Aristo.** in li. plenitudo. De claritate solis limpidius videamus. solum manu obumbramus. Spiritus autem per solem intelligit divina facies. De qua **Mat. xvij.** Resplenduit facies eius ut sol. **Mat.** Igitur vult hunc solem intrare in claritate celesti. optet ut primo habeat umbram bone operationis. De qua **Damianus** in li. contra errores grecorum. Nemo persequitur beatitudinem gaudiorum celestium sine exercitio bonorum operum saltim adultus. **Jo. Athana.** Qui bona egerit. ibi in vi. eter. Et ideo dicit **Mat. xvij.** Reddet unicuique iuxta opera sua. **Mat. vij.** Non omnes qui dicunt mihi domine domine intra regnum dei. sed qui facit voluntatem patris mei qui in celis est. **Jo. Dige.** Audite desideres. audite neglig

De omnibus sanctis

gentes. audite iustos q̄ sperant in d̄ saluari. q̄ cri-
stiani appellamur. et opa xp̄i nō facitis. **Aug.** de do-
ctrina xp̄iana. Frustra xp̄iani nomē solum q̄ mini-
me xp̄m imitat. q̄ dicit apl̄s. **i. Cho. iij.** Non in
sermone ē regnū dei. s̄ i virtute. **Et p̄b̄s. vii.** pollet.
Sine bonis anie. i. virtutibus nemo d̄r beat⁹ pro-
pter qd̄ requirit ad dispositionē beatitudinis opa-
tio bonorū op̄erū et virtutū. **Gre.** Ad magna p̄mia
nō puenitur nisi p̄ magnos labores. **Dicit Ieo pa-**
pa. Nō torpentib⁹ et ociantib⁹ s̄ laborantib⁹ p̄mit-
titur p̄miū salutis. **Apo. xliij.** Opa eorū sequuntur
illos. **In summa verborū duo innuuntur. Pri-**
mo inuitamur ad sanctorū cōmemoratiōē. ibi. me-
mentore. Scdō exhortamur ad eorū invocationē
ibi. clamem⁹ in celū. De prio dicit Mementore. Ari-
sto. dicit. Ea q̄ sūt ad finē ordinata d̄nt fore finit p̄-
porcionata. P̄p̄ualr sic nos finalr formati
et ordinati sum⁹ ad beatitudinē. Aug. D̄ q̄ nobi-
lis creatura ē ania q̄ ad eternā beatitudinē ē crea-
ta. **Nā inquit beat⁹ Cho. sup. iij. di. xlix.** Beatitu-
do ē vltim⁹ finis satias nostrū appetitū. q̄ in nullo
satisfat nisi in frustione diuina. **Dñ Aug.** Dñe feci-
sti nos ad te. inquitū ē cor nostrū donec redescat
in te. **Nā ad hoc sumus ordinati ex duplici ope. s. i.**
creationis et redēptōis. Prio ex ope creatōis. De
quo inḡt in. iij. sen. di. j. Rōnal creatura ē creata vt
deū intelligeret. intelligēdo amaret. amādo possi-
deret. possidēdo eternāl frueret. q̄ fructio causat
beatitudinē. **Scdō ex ope redēptōis. Nā p̄ crea-**
tiōē eram⁹ seclusi a beatitudine p̄ inobedientias
sed ad nostrā saluatōē venit fili⁹ dei et sanguine
suo nos redemit. Lu. xix. Venit filius hois que-
rere et saluū facere qd̄ perierat **Et Lu. ix.** Fili⁹ ho-
minis nō venit aias p̄dere s̄ saluare. id̄ debemus
pp̄tionari huic finit. s. saluatōis p̄ exercitiū vir-
tuosorū op̄erū. **Prop̄ qd̄ xp̄s docuit octo virtutes**
que ad beatitudinē disponūt. q̄ dicit fact⁹ iho. sup
iiij. Virtudo ē duplex. s. dispositiua et fructiua
Fructiua ē vltio diuina. aug. Vltio diuina ē tora mer-
ces. **Sz beatitudo dispositiua p̄sistit in virtutib⁹ q̄**
disponūt ad beatitudinē. Dñ p̄s. Ibi de virtute i
virtutē et videbit de⁹ deorū in syon. i. in speculati-
one diuina. Idcirco dicit thema. mementore quō
zē. P̄o quo sciēdū sancti meruerūt beatitudi-
nē quēadmodū hō puenit tēporalr ad hereditatē
de qua p̄s. Hereditate possidebūt sanctuariū dei.
Ad Nā ad possessionē tēporalr hereditatis ho-
mines pueniūt multiplici. Prio p̄ cōmutatiōē.
scdō p̄ mītē s̄biectiōē. tertio p̄ iurisdictionē. quar-
to p̄ assiduā opationē. quinto p̄ emptionē. sexto per
matrimonialē p̄ractionē. septimo p̄ cognatiōē.
octauo p̄ forē debellatiōē. Prio puenit hō ad
hereditatis possessionē p̄ cōmutatiōē. Et sic ali-
qui cōmutauerūt bonū ipale p̄ celesti. sic hī q̄ oia
dereliquerūt. vt apl̄i q̄ volūtariā paup̄tatē duxerūt
p̄ xp̄o. de quib⁹ hodie fit mētio in euāgelio. Bea-
ti paupes spū. Dicit notant spū. q̄ nō oēs paup̄e
rēs sūt beati. De q̄ amb. Nō oīs paup̄tas sancta.
nec oēs diuitie criminose. q̄ diuites possunt salua-
ri si sūt humiles. et iusti diuitijs bene vtētes. Prio
si sunt humiles. Aug. Paupes spū sūt nō hītes
inflatem p̄s. Humiles spū saluabit. Scdō si sunt

inisti et virtuos. q̄ h̄t in casu. **ol. xxx.** **Dec scripsim⁹**
Diuites cū iusticia et bonis opibus nō abiciam⁹
Eccl. xxxij. Beat⁹ diuites q̄ potuit trasgredi et non
est. trasgressus facere mala et nō fecit. Sic etiā nō
oīs paup̄ ē sanct⁹. **Ber. Nō paup̄tas virtus p̄bat.**
sed paup̄tatis amor. Sunt enī aliq̄ paupes impa-
tientes et inuidi. vt mēdici ante eccliam rixantes.
nullā missā vel p̄dicatiōē audiētes. et aliquando
paup̄tati maledicētes. De talib⁹ Eccl. xij. Est ne-
quissima paup̄tas in ore ip̄ij. nā tales iusti sūt pa-
peres. **Jo Aug.** Nemo inuit⁹ bene facit. et habet i
casu. de pe. di. vii. nullus. **Nō necessitates s̄ arbitrij**
libertatē respicit de⁹. Nā tales q̄ volūtariē omnia
relinquūt p̄pter deū beatificant. De quib⁹ Bern.
sup p̄s. Qui habitat. Felix paup̄tas volūtariē oia
relinquētū. et te dñm ihm sequētū. vt apl̄i fecerūt.
in quorū p̄sona petr⁹ dixit Mat. xix. Ecce nos re-
liquim⁹ oia. qd̄ erit nob. r̄dit. Centuplū accipie-
tis et vitā eternā possidebitis. Idcirco s̄biungit eo-
rū p̄miū dicens. Talis ē enī regnū celorum. D̄ q̄
bona cōmutatio. p̄ defectū recipiūt regnū. p̄ ter-
restri celeste. p̄ tēptm sedē iudicij. cū dicit. Fe-
debitis sup sedes. xij. iudicantes duodeci tribus
isrl̄. Scdō acquirūt hereditas p̄ mītē s̄biectiōē
vt q̄s mītē et humilr se s̄biiciunt seruitio et alieno
iugo. Et sic patriarche et p̄phete q̄ māsuerūt serui-
rūt dñō deo. vt moyses Nu. xij. mūtissim⁹ in p̄p̄lo
apparuit. sic et dauid mītē s̄biecti se dei seruitio di-
cēs. D̄ dñe q̄ ego seru⁹ tu⁹ sū. et fili⁹ ancille tue p̄
pter qd̄ placuit deo. q̄ d̄ Eccl. j. Beneplacitū est
dñō fides et māsuetudo. Nā ei⁹ mūtitas in multis
apparet locis. Nā habet. j. Reg. xxvj. Ipe tēpore
quodā nocturno iuenit saul inimicū suū in tento-
rio suo dormientē cū cōplicibus suis. ipse recepit
ciphū et lanceā descēdens de mōre. et veniēs in val-
lē clamauit sursum. Quō custoditis dñm vestz
vbi ē lancea ei⁹ et ciphus. Saul euigilās cū socijs
ait. Es tu fili mi dauid. R̄dit sum. At ille. Vere
iustior me es. aia mea in manu tua erat et peperci-
sti. Itē h̄t. ij. reg. xvj. Semei maledixit dauid. qd̄
voluit vindicare Abisai et dauid noluit p̄sentire. si
dixit. dimitte cū vt maledicat mihi. q̄ dñs retri-
buet mihi benedictiōē p̄ maledictiōē. p̄pter qd̄
scribit in p̄s. Remēto dñe dauid. et omīs māsue-
rudinis ei⁹. Jo de eis fit hodie mētio i euāgelio.
Beati mītes. dicit Plerō. Mūtitas ē ani dulcedo.
quā nlla vincit amaritudo. P̄ac docuit xp̄s mar-
xj. Discite a me q̄ mūtis sū et hūilis corde. Idcir-
co s̄biungit p̄miū eorū dicēs. Ipi possidebūt ter-
rā. Dicit enī p̄s. xxxv. Māsuerūt hereditabūt terrā
Ite. Credo videre bona dñi i terra viuentiū. Jo
Eccl. x. Fili i māsuetudine serua aiam tuā. Sub-
dit rōnē. Sedes ducū supborū euerit. et fecit mī-
tes sedere p̄ eis. Tercio acquirūt hereditas p̄ iur-
isdictionē. q̄ facit p̄questionē in iudicio. Et sum
penitētes dñō p̄q̄rētes excessus et delicta et seipsos
iudicātes vt docet Aug. i li. de p̄nia. D̄ hō ascēde
tribunal mētis tue. sit rō index. p̄scientis relictis. ti-
mor carnis. De h̄ iudicio habet Esa. xliij. Parra
si quid habes vt iustificeris. q̄ scribit apl̄s. j. Cor
xj. Si nosmetipsos iudicārem⁹ nō vīq̄ iudica-
remur. Aug. Nō punit deus inidipm. qd̄ in p̄-

quidam
mūt subiecti
Zepal
h̄t. i. iustorū
h̄t. i. iustorū
acq̄rūt
mūtissim⁹
quidam
p̄p̄lo

sentit panem ē nō panem in futuro. Sic qd hō pōt
dicere illud ps. Feci iudiciū et iusticiā. nō tradas
me calūniāribus meis. Talis pquestor pctorū suorum
in iudicio de pnie fuit manasses. qd ait. ij. Paral.
vi. Peccant sup numerū arene maris. nō sū digni
videre altitudinē celi p multitudinē iniquitatis mee.
Talis fuit filius pdigus Lu. xv. qd dixit. Pē pec-
cant in celū et corā te. nō sum digni vocari filii tu-
us. Pat miscōia motus suscepit eū. Hōz hodie
fit mētio in euāgelio. Beati qd lugēt. s. p pctoris. qm
ipī solabunt. s. p remissionē. de qd Plere. xxij. In
fletu veniēt ad me. et in miscōia deducam eos. Et
sic meruit beatitudinē beata magdalena. Lu. vii.
que flevit et rigavit lachrimis pedes dñi cui dictū
est. Dimissa sūt tibi pctor tua. vade in pace. Aug.
Qui lachrimis misere se faret. illi deo misere. De
quo Chrs. Nemo fletus ad deū accessit qd nō ipe-
travit qd postulavit. Quarto acqrit hereditas
per assiduā opationē. ut illi qd laborāt die ac nocte
Et sic opatores iusticie qd nō sūt cōtenti in dolore
pctor. s. feruent opant bōar iusta. iuxta illud Eccl.
ix. Quidqz pōt manū tua opari instant fac. Et id
qd nō possunt pficere. ipī tū affectāt. quoz hodie i
euāgelio fit mētio. Beati qd esuriūt et sitiūt iusti-
ciā. Glo. Esurientes iusticie ē vebemēs desiderii sū-
mi boni et opandi iusticiā. Et capit h p rectitudie
vite. hīero. Nō suffic velle iusticiā nisi et pariamur
famē iusticie. ut nunqz nos iustos pntem. Auce.
xvij. Cū feceritis oia qd pcepta sūt et. qz fm aug.
Iusticia ē general vritas qd in se compñēdit oēs v-
ritates. ergo nullū eā poterit ad plenū pficere. qz dī
j. Choz. iij. Nihil mihi pscius sū qd in bō iustifi-
catus sū. Quia dī. Es. lxiij. Omnes iusticie nre q
si pannus mulieris mēstruare. qd ē mūdus i parte
vna. immūdus vero ex pre reliq. Et sic nos in op
bus iusticie. ppter qd nō posuit iusticiā in opatōe
s. affectione et desiderio. Prover. xj. Desideriū iu-
sticiā omne bonū ē. Nā dicit Aug. Nō quid sis. s.
quid esse desideras deo attēdit. Quinto acquiritur
per emptionē. s. p pecunia Aug. Dñe venale ha-
bes. qd. regnū celoz. quātū valet. respōdet i psona
vni. qdū habes. Nā zachēus dedit dimidiū bono-
rū suoz. Lu. xix. Vidua paupcula dedit duo mī-
nuta. dñs iesus collaudavit eā qd abundanti omibz
misit. Jo Choz. iij. Si multū tibi fuerit abundā-
der tribue. si par illud illud impartiri stude. qz dī
Mat. x. Si qd dederis calicem aq frigide nō pder
mercedē suā. Hōz hodie i euāgelio fit mētio. Be-
ati misericordes. D qd laudabiles mercatores sūt
tales. de qbus Aug. Laudas mercatorem qd vedit
plumbū et emit aur. magis lauda eū qd erogat pe-
cuniā et accepit regnū iō De. rauenens. Da paup
ut det tibi. da terrā. accipe celū. da ptem. accipe to-
tū. Greg. Si nō habes paupere redditore. nō ha-
bes deū fideiussore qd largiter retribuet. De qd ps.
Beatus qd intelligit suplegenū et paupere. Chrs.
sup Mat. nō accepisti divitias ut i lascivia consu-
mas. s. ut in elemosinis expēdas. Sexto acqui-
rit hereditas p matrimoniale ptractionē. qz bona
mariti recipit mulier. vel ecōverso. qz sic sunt vna
caro. sic debet esse mutua possessio. Spūalr. sic v-
gines iure matrimonij recipiūt celestē hereditatē.

quā se despōsauerūt deo. ij. Cho. xj. Despōdi vos
vni vtro vginē castā. ita qd hodie pnt dicere Apo-
st. Gaudeam et exultem. qz veniēt nuptie agni.
Hōz hodie i euāgelio fit mētio. Beati mūdo cor-
do nō mūdo corpe. nō pulcrā carnē. sed mentē re-
spicit deo. Subdit. qm ipī deū videbūt. Deo papā
Qui deū videre desiderat. necesse ē ut oculos cor-
dis ab oī squalore tergat. nā fm Chrs. Quāto qd
mūdior existit. tāto clari deū videbit. ps. Dñe qd
habitabit i tabernaculo tuo. Añder. Innocēs ma-
nibus et mūdo corde. qz dī. Lenti. xj. Nolite anias
vestras paminare. in mūdū nolite rāgere. s. facite
fm illud Iaco. j. Abijcietes oēm maliciā. Ratio
Apo. xj. Nil comquiatū intrabit. Jo Lenti. xj.
Sancti estote. qm ego sanctus sū. ppter qd dī. Ber.
Si vis esse beatus sis imaculatus. Septimo acq-
rit hereditas p cognationē. Sic possessio tpāl va-
tur filiis tanqz primis. et sic pacifici sūt primi dei
qz filij dei. de quibz hodie fit mētio i euāgelio. Be-
ati pacifici. Dīero. Pacifici dicūt illi qd pno pacē
habēt in seipsis. deinde inter frēs dissidentes pacē
faciūt. qd quidē pax reqrit ad beatitudinē ad De-
bre. xij. Pacē sequimī. sine qua nemo videbit deū
ad Ro. xij. Quātū in vobis ē cū oibus hoibz pa-
cē habentes. Nā tales pceptum hereditatē pater-
nā. ij. Choz. xij. Habete pacē. et deo pacis erit vo-
biscū. et Job. xxij. Habero pacē et habebis fructus
optimos. Et sūdit. qm filij dei vocabūtur. s. ppter
similitudinē. qz deo fm Greg. ē dator pacis et ama-
tor. Sed diceret. nō misericordes dicunt filij dei. iux-
ta illud Eccl. iij. Pupillo estote misericordes. ē
eritis velut altissimi filij. Et Lu. vi. Estote miseri-
cordes. Añder. Miscōia nos assimilat deo qd ad
exteriora opa in exhibitione bonitatis. s. pax quā
ad interiora i dulcedine charitatis. sine qd filij dei nō
dicunt. De qd Greg. Sicut filij dei sūt qd pacēz dis-
gunt. sic filij diaboli qd discordiā querūt. Octa-
vo acquirit hereditas p fortē debellatiōē. ut enī
quis vincit inimicū debellando. et acquirit heredita-
tē gladio. De qd Math. xj. Regnū celoz vīm pat-
tur et violenti rapiūt illud. ut sūt fortis pugnantes
pra diabolu. carnē. et mūdū. ut docet ecclia. Esto-
te fortes in bello. et pugnate cū antiq serpēte. et ac-
cipietis regnū eternū. qz. ij. ad Thimo. ij. dicit. Ne-
mo coronabit nisi qd legitie certaverit. Iud. viij. Quis
sanctoz sine certamine coronat est. Iudith. viij.
Omēs qui placuerūt tibi p varias tribulatiōes trā-
sierūt. Hōz hodie fit mētio in euāgelio. Beati qd
psecutionē paciūtur ppter iusticiā. nō ppter culpā
sed amore iusticie. nō rigore ut latrones. s. De. i. iij.
Nemo vestrum patiat quasi fur vel homicida et.
Chrs. Si qd psecutus te fuerit nō ppter cām dei.
s. ppter tēporalia bona. ille re. ē. tu vō beatus nō es
ideo debet eē ppter deū. Subdit. eoz ē regnū celo-
rū. ij. ad Thimo. ij. Si sustinebim cōregnabim
Talibz dicit. Luc. xij. Vos estis qd pmāstis me
cū in tāptatōibz meis. dispono vobis sic p mīhi
disposuit regnū. Cū igit milita ē vita hoīs super
terrā. Job. viij. Pugnem virilit et coronemur fel-
citer. qz dicit Greg. Sine certamine nō habet pal-
ma victorie. Idcirco memōre Dixi scdo hōz-
tamur ab eoz invocatiōē. ibi. clamem in celū.

De omnibus sanctis

Est nota clamare debem⁹ hodie ad deū. Pri-
mo p⁹ g⁹a. q⁹ sine g⁹a nemo saluatur. Bern. Sine
gratia nec infantes nec etate grādes saluari p⁹nt.
ad Roma. vi. G⁹a dei vita eterna. Ber. Nō sūt ta-
lia merita p⁹pter q⁹ dāt vita eterna. nisi ex dei g⁹a.
Luce. xix. Omni habēt dabit. Glo. habenti g⁹az
dabitur gloria. Modo de⁹ p⁹ius est et benign⁹ in
collatione g⁹e. Aug. Deus q⁹ suū ē sēper inspirat
si est q⁹ recipiat. Aug. de sex questionib⁹. Nulli vn-
q⁹ defuit qui d⁹gn⁹ fuit. p⁹pter q⁹ hortamur ad De-
bre. iiii. Adeam⁹ cū fiducia ad thronum g⁹e. Ps.
Gratiā et gloriā dabit dñs. Scdo debem⁹ clama-
re in celū sanctos inuocādo p⁹ assistentia. Dicit ei-
us. Nam i⁹ sermone de omnib⁹ sanctis. Eoz me-
rita sūt nostra suffragia. eoz cruciatus sūt n⁹ī p⁹fe-
ctus. nā fm Ber. in sermone de oib⁹ sanctis. Si
potētes fuerūt i terris. potēiores sūt hodie i celis
q⁹ patria miscōiam nō minuit. s⁹ augmentat. **T**
Scd dices. quō aut cognoscūt n⁹a desideria.
cū d⁹ iij. Reg. viij. Tu solus nosti corda hominū.
Respōdet sanctus Tho. in. iij. Cognoscūt cogni-
tione matutina omīa in deo. nō aut cognitiōe ves-
pertina in seip⁹sis. Greg. Quid ē q⁹ nō videt. q⁹ vi-
dentē omīa videt. Ber. Ibi magist⁹ semel vidisse
est oīa didicisse. i. requisita ad p⁹fectionem salutis.
Nō aut omīa simplici⁹ sicut de⁹ cognoscit. q⁹ b⁹ est
impossibile. Tercio debem⁹ clamare in celū. de
um collaudādo in sanctorū gl⁹ia. q⁹ dīc Guilbel-
mus cancellarius parisiens. Qui sanctis honorē
tribuit special⁹ illi honorat q⁹ eos sanctificauit. q⁹
honor ministroz ē veneratio dñoz. In figura illi-
us heliseus se dixit fuisse p⁹sentē q⁹ naamā sy⁹ de-
scendit de curru faciēs reuerentiā glezi sermo suo i-
digno. Idcirco hortat p⁹s. Laudate dñm in sanctis
eius. Reuera letanter debem⁹ hodie dñm lauda-
re in sanctis eius. **P**ri⁹o p⁹pter multitudinē
nā si laudam⁹ dñm i meritis vnus sancti. vt dñi
ci nicolai. et sic de alijs. mltō magis in meritis oīm
sanctorū. marie v⁹ginis. oīm ap⁹l⁹oz. marty⁹z. p⁹ffo-
rū v⁹ginū. De q⁹b⁹ Job. xxv. Nunqd ē numerus
miltū e⁹. Apoc. viij. Vidi turbā magnā quā dñm
merare nemo poterat. Scdo p⁹pter angmētatio-
nē. q⁹ de die in diē. de anno i annū augmentat nu-
mer⁹. vt liberati de purgatorio. vel q⁹ euolūt ab h⁹
seculo vt innocētes. de quib⁹ Apoc. xiiij. Sine ma-
cula sūt ante thronū dei. Tercio p⁹pter spei sal-
uatōez vt hēam⁹ spē saluādi. ber. Quid ē q⁹ nō so-
lū difficile ē ēt impossibile v⁹ cū hoīes fuerūt sic nos
p⁹s. Sperare i eo oīs congregatio ppli. Idez. Nō
deserit de⁹ sperātes in se. Eccl. ij. Quis sperauit i
dño et est derelictus. ad Roma. v. Spes nō p⁹fun-
dit. Roma. viij. Spe em salui facti sum⁹. p⁹s. Sal-
uos facit sperātes in se. Quarto p⁹pter fidei cor-
roboratōnē. Nā festiuitas eoz celebrat. q⁹ sicut fi-
des n⁹a p⁹firmat. Maxim⁹ i sermone de omnib⁹ san-
ctis. Nunq⁹ vitā eoz ita p⁹stant expēdissent si non
meliorē sensissent. iō si timeam⁹ nimitū. aug. Quid
timebo mēbroz dāna cū securitatē capio de nūe-
ro capilloz. Math. x. Omnes capilli capitis vestri
numerati sūt. et vn⁹ nō peribit de istis. p⁹s. Custo-
dit dñs omīa ossa eoz. Quinto p⁹pter imitatio-
nē. Ch⁹ sup Mat. Que iusticia ē sanctos colere

et sanctitatē spernere. Sine causa iustos colit q⁹ in-
iusticiā spernit. Maxim⁹ in sermone de omnib⁹ san-
ctis. Si quē delectat alicui⁹ sancti p⁹miti et meritiū
debet delectare pariter et obsequiū. de quo thema
vbi supra.

Sermo cxlvij. Ad idem.

Merces vestra copiosa
ē in celis. Mat. v. et legit ad honorē oīm
sanctorū p⁹ euangelicali officio. In sum-
ma verborū duo innunt. Pri⁹o beatificat p⁹ortiam
virtuosoz. ibi. Beati paupes. Scdo specificat p⁹e-
um eoz. ibi. gaudere et exultare. De p⁹mo dīc. In
illo tpe. i. cū x⁹s circūibat totā galileā docēs in sy-
nagogis et sanās omēm languorē. tūc ei⁹ fama dē
uulgabat. et multitudo infirmoz offerebat. Tūc
videns iesus turbas. Ex multitudine enī turbaz
excitat anim⁹ p⁹ dicatoz. sicut dīc Ch⁹ sup Mat
theū. Omīs artifex oportunitatē op⁹is vidēs gan-
det. sicut carpentari⁹ si viderit arborē bonā p⁹cupi-
scit p⁹scindere eā ad opus artificij sui. Agricola si
viderit terrā pingvē desiderat eā exarare. Et quid
de rōnalib⁹ hoībus. ipse irrōal⁹ equ⁹ de stabulo exi-
lens. si viderit cāpos patētes rapit frenū et excita-
tur ad cursū. Sic dñs iesus vidēs magnā p⁹grega-
tionē ppli excitatus ē ad docendū. Sic oīs p⁹dica-
tor videns magnā p⁹gregationē ppli et eccl⁹iaz ple-
nā. gaudet anim⁹ ei⁹ et delectat vt doceat. Si autē
viderit eccl⁹iam vacuā p⁹fundit et nihil docere pōt.
hec Ch⁹ sup Mat. Videris ibi turbas. in q⁹b⁹
erant fideles et infideles. docebat illos. ad innuen-
dū q⁹ in dei et pagani intrātes eccl⁹iam ad audiendū
verbū dei. nō sūt repellendi de eccl⁹ia. de p⁹se. dī. j.
ep⁹us. Ep⁹us nulli p⁹bibeat ingredi eccl⁹iaz vsq⁹ ad
missas cathecuminoz. i. vsq⁹ ad sursum corda. et hoc
p⁹pter audire v⁹bū dei. Si vero causa s⁹annādī tūc
sunt p⁹bibendi. vt dicit glosa. ibidē. Et loquit canō
de istis infidelib⁹. de quoz correptione est spes. vt
vult glosa. Tūc s⁹bdit formā docēdi. Ascēdit i
montē Ch⁹ sup Mat. Nunqd poterat ibi docere vbi apo-
stolus erat. Rēdet p⁹pter duas rōnes ascēdit i mō-
tem. Pri⁹o vt impleret p⁹phetia. Esa. xl. Sup mon-
tē excelsum ascēde tu q⁹ enāgelisas syon. Scdo ascē-
dit i montē vt ostenderet nobis q⁹ in altitudine
spūaliū virtutū p⁹sistere debet q⁹ docet iusticiā dei.
pariter et q⁹ audit. q⁹ docet vt magis doceat ope q⁹
sermone. vt dicit apl⁹us. Exēplū esto oīm fidelib⁹.
Qui autē abulant p⁹ cōsiliā vite terrene nō rite ali-
os instruere valēt. Et q⁹ de celo loq⁹ris si in celo
anim⁹ tuus nō ē. aut q⁹ de terra loq⁹ris si i celo cō-
sistis. vt cū ap⁹lo dīcas Phil. iij. Cōuersatō n⁹a in
celis ē. Et cū sedisset q⁹ cūcta monet sine mutatiōe
Ps. c. Mutabis eos et mutabunt. ita aut idē ipse
Symon de castia. Sedet i mōte terreno cui sedes
est in celo. Esa. lxvi. Celū mihi sedes ē. In eo q⁹ se-
det q⁹etē desig⁹. vt tenaci mēozā dei v⁹bū reseruet.
Vnde p⁹b⁹us. viij. phisicoy. Ania sedendo et quie-
scendo fit p⁹udens. Accesserūt ad enī discipuli ei⁹
sicut ad magistrum et saluatorem. Et sic nos Esa.
ij. Venite ascendam⁹ ad montē domini et doce-
bit nos vias suas. i. salutis. Nam ipse saluator ait
Esa. xliij. Ego sum dominus et nō est alijs absq⁹

me saluatoz. Ideo ps. Accedite ad eū et illuminamini. et facies v're nō pfundent. Et apertis os suum. Aug. qui prius aperuit ora pphetaz. et docebat eos oēm pfecionē a quito capitulo vsq; ad finem septimi capituli in matheo dicens. Beati paupes spū. Et dicit notant spū. qz triplex ē paup'as. Prima simulatoria. secūda necessaria. tertia voluntaria. **P**rima simulatoria. cū qd sibi p' apparet paup' et nō ē. vt auari et diuites. Eccl. v. Auar' nō implebit pecunia. Catho. Eger diues numū habet. h nō habet spm. s. ad sui vsū. qz auaro deest tā qd habet qd nō habet. qd habet vt nō audet. qd nō habet p'cupiscit. qz dicit p'ba in ethicis. Appetitus diuitiaz crescit in infinitū. Ideo Amb. Nō est oīs paup'as sancta. nec oīs diuitie criminose. Habetur enī in cano. di. xxx. hec scripsim'. Diuites cū iusticia et cū bonis opib' nō abijciem'. De tali scribit Eccl. xxxi. Beatus diues q' inuēt' est sine macula. s. auaricie et supbie. **S**ecūda paup'as simulatoria ē hypocrisis. Mat. xv. Attēdite a fermēto phariseoz qd ē hypocrisis. **S**ecūda ē paup'as necessaria. Et sūt hi paupes qui nō habent diuitias. attamē appetit habere p'phas et nephas vt sunt impatiētes diuitib' inuidentes. De talibus dicit Bern. Nō paup'as vrus pbat h paup'aris amor. Aug. Nemo inuitus bñ facit. et si bonū ē qd facit. Habet in cano. de pe. di. vii. nullus. Nō necessitate h arbitrij libertatē respicit de'. Et sic tales pauperes ex necessitate nō sūt voluntarij. h impatientes aī eccl'iaz ricātes et aliqñ maledicētes. nō sūspatiētes spū h diuites in desiderio. De tali paup'ate Eccl. xiiij. Est nequissim' a paup'as i ore impij. Tales sūt supbi nō hūmiles. nec deū timētes qd de' odit. Eccl. xv. Tres spēs odit aīa mea. pauperem supbū. senē fatū. diuitē mendacē. **T**ertia est paup'as voluntaria. Et illi sūt triplices. boni. meliores et optimi. Primi boni paupes sūt fm Aug. q' nō habēt infatē spūm. vt sunt diuites humiles de diuitijs se nō exollētes. Pro. xij. Est quasi paup' cū in multis diuitijs sit. sicut sūt hi q' diuitias hnt et cogitant se ēē dispēatores diuitiaz et nō possēsores. et paup'ibus ex parte dei q' eis cōtolit dispensant. iuxta illud. Lu. xj. Qd sup' est dare elemosinā. qz si diuitie et suba dānt aīaz. h auaricia supbia et p'cupia. ber. Pl' nocet p'cupia q' stātia. iō ps. Diuitie si affluant nolite cor apponē. Eccl. x. Nihil iniquus q' amare pecuniā. Dicit nō tānter amare nō habere. qz dicit glo. sup ps. Diuitias licet habere. h nō inherere. **S**ecūdi sūt meliores. et sūt hi paupes q' nihil hnt et penuriosi sunt. et patiēter ppter deū sustinēt. De quib' dicit saluator Joh. xij. Paupes semp habebitis vobiscū. me at nō semp habebitis. et cū voluerit possitis eis bñfacere. Dos de' pbat h Eccl. ij. Sicut i fornace p'batur aur. sic hoies i camino hūiliatōis. i. paup'aris. Eccl. iij. Cōgregationi paup' affabilis te facit. Contra h peccauit diues. Lu. xvj. iō sepultus est in inferno. ppter qd inq't Amb. sup ps. In crepasti supbos. Nihil graui' q' q' pauperes fratres sup' oculo despiciū. Tales cognoscēt i iudicio. Sap. v. Hi sūt qd aliqñ in derisū habuimus in similitudinē improprij nos insensati vt

tam eorū estimabam' insantiā. ecce quō cōputat' sunt inter filios dei. et inter sanctos sors illorū. **T**ertij paupes sunt optimi. qui voluntarie omnia reliquerūt ppter deū. notant' dico ppter deū. nō ppter mundi gloriā vt pharisei. Nā tales beatificatur h. Hi paupes spiritu. Ber. sup ps. q' habitat et. Felix paup'as voluntarie relinquētū omnia ppter deū. et sequētū te dñe iesu xpe. qz tales meliores sūt p'mis. Hugo. Bonū ē sua paup'ib' erogare. h meli' ē omnibus cū xpo renūciare et xpm imitari. Cui psonat' Ber. Volo te esse amicū paup' magis imitatorē xpi. Ille ē grad' pficiētū. iste pfectoz. Mat. xix. Si vis pfectus esse vende omnia que habes et da paup'ibus. Tunc sūdit eoz premium. quoniam sp'oz ē regnum celoz. Chis. sup epistolā ad Heb. Nihil opulenti' illo q' paup'atē sponte diligit. Nam p paup'ate datur pgregatio oīm bonorū. qz beatitudo q' fm Boetij. iij. de cōso. est status oīm bonoz aggregatōe pfect'. Pro cōtēptu dat' thronus iudicij Mat. xix. Vos qui reliquistis omnia sedebit' sup sedes duodecim. Et p defectibilitate dat' eis regnū. Nā dat' eis p'miū cū martyribus. qz regnum celoz. rō Ber. quia verum genus martyrij ē voluntaria paup'as. nam multos patit defectus i terris. De quo Innocentius. Miserabilis p'dictio mēdicantis. si perit p'dore pfunditur. si nō tunc egestate psumit. **S**ed diceret. Nunqd paupes habebūt istud p'miū h in via. vel solū i patria. Rūdet sanct' Tho. in. ij. q. lxx. Qd h in via p'miū p dispositionē ibi eis datur p fructiōē. Nā paup'as disponit hominē cū alijs vtiūb' sequētib' ad beatitudinē vt dicit. vij. polliticoz. Sine bonis anie. i. sine vtiūbus nemo ē beatus. s. dispositiue In simili sicut cū videm' florē in arboze. tunc fructus speram'. vbi vero flores nō apparēt desperam' de fructib' Et sic vbi in homine nō apparēt fruct' i. vtiues non est spes beatitudinis. De q' Damascen' li. ptra errores grecosū. Nemo psequit' beatitudinē gaudiū orū celestiu sine exercitio vtiuosoz operū. Iō ps. lxxxiij. Ibunt de vtiue in vtiue. et videbit' de' deorū in syon. id ē in specularōe eterna regni celestis. Ideo Aug. Regnū celoz paup' ē. qz pauperes nihil habēt i mūdo. et diuites nihil in celo. Ecce qd discrete ordinauit de'. omnia bona sua dedit duob' hominibus. diuitibus terrā. paup'ibus celum. S; deus volens vtrūq; saluare p'stuit q' hic diuites i sua hereditate accipiāt pauperes. et paupes accipiant diuites in sua hereditate. vt docuit Lu. xvj. Facite vobis amicos de māmōna iniquitatis. vt cū defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacula. Nā hec beatitudo attribuit cetui ap'loz. Nā petr' dixit in p'sona oīm ap'lorū. Mat. xix. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sum' te. quid ergo nob' erit Ber. Petre omnia bene reliquisti. qz xpm seq' one ratas nō potuisti. Ideo hodie honoratur. et merito. quia plantauerūt ecclesiam sanguine suo. **S**ed diceret. si paup'as est virtus et disponit ad beatitudinē. cur Salomō petiuit Prover. iij. Veritatem et paup'atē ne dederis mihi. Et p'bi beatur in veteri testamēto. Deute. xv. De fili mendicis inter vos. Respondet sanct' Tho. contra gen'

De omnibus sanctis

Illes libro. liij. c. xxxv. intelligitur de coacta paup-
tate et scandalosa ac criminosa. q̄ solet esse furandi
ocasio nō s̄t loquū de volūtaria paupertate et amo-
rosa. quia dicit Bern Paupertatē habentes sunt
spīritu dīnites. Cui s̄b̄dit. Beati mites. Et bene se-
quitur paupertatē. ne pauperes impatientes effi-
ciantur. **Iō Amb.** Quid p̄dest mibi carere diui-
tijs nisi fuero mitis. Nā paup̄tas nō placet deo si
ne mititate. **Eccl̄. i.** Beneplacitū ē dñs fides et m̄a
suetudo. **¶ Sed dīceres.** quid ē mititas. Re-
spondet hīero. Mititas ē animi dulcedo quā nul-
la vincit amaritudo. Hanc x̄ps docuit **Mat̄. xj.**
Discite a me. q̄ mitis sum et humilis corde. **¶ Vbi**
Aug⁹. Mitres sunt qui improbitatib⁹ cedūt. ma-
lum in bono vincunt. Nec virtus attribuit patri-
archis et p̄phetis veteris testamenti. vt legitur de
moysē. **Num. xij.** Mitissim⁹ in populo apparuit. q̄
orauit p̄ iudeis ne deus deberet eos plagare. Ta-
lis fuit abrahā q̄ refugit lites inter pastores exor-
tas dīcēs **Gene. xij.** De queso sit iurgiu inter me
et te. Talis fuit ioseph. q̄ ex mititate fudit lachry-
mas p̄ fratrib⁹ inimicis. De quo dīc̄ **Cassido.**
Qui malū pro malo nō reddit nec nocet nec no-
cere desiderat. hic mit⁹ ē. Talis fuit **Dauid. iij.** Re-
gū. xvj. cui maledixit semel **Abisai.** voluit vindi-
care. **Dauid** noluit. s̄ dixit. dimitte eū vt maledicat
de⁹ eū reddet mibi benedictionē p̄ maledictione
Similiter et⁹ mititas apparuit cū inuenit saul sui
micū suū in tentorio. recepit ei⁹ hastā et cīphum et
recessit. noluit ei nocere. **Iō p̄s.** Memento dñeda
uidē. Tales hodie sūt honorādī. q̄ geniti in fide
Ehob. viij. Filij sanctorū sum⁹. **Eccl̄. xliij.** Lau-
dem⁹ viros gloriosos et parētes n̄ros. Subdit eo-
rū premiū. qm̄ ip̄i possidebūt terrā. s̄ triplicē. quā
terunt. quā gerūt. quā querūt. **¶ Quā** terunt
illa ē material. p̄s. xxxvj. **¶ Quā** gerunt hereditabunt
terrā. **Ideo Eccl̄. x.** Sedes ducū sup̄borū s̄buer-
it. et mites fecit sedere p̄ eis. **¶ Quā** querunt quā gerunt
i. corpus. **Iob. x.** Habitāt domos luteas et terre-
num habent fundamētū. Hanc terrā. i. xp̄iū cor-
pus possederūt. quia corpus s̄bcecerūt sp̄i. **Iob.**
x. Terra est data in manu mea. id ē corpus. iuxta
illud. **J. Ehoz. ix.** Castigo corpus meū et in seruitu-
tem redigo. **¶ Quā** querunt. i. celestē fluentes
lacr̄ mei. p̄s. cxlj. Portio mea in terra viventium
Tunc s̄b̄dit tertiā beatitudinē. Beati dicunt. qui
lugent. Et merito fletus ē tertia v̄tus beatitudis.
quia dicit **Amb.** Trinitas ē que peccata cōdonat.
¶ Quā nota lugentes sūt triplices. Primi lu-
gent peccata xp̄ia et sūt incipīentes. vt **Dauid p̄s.**
xxxij. Quasi lugēs et contristat⁹ sic humiliabar.
Talis fuit maria magdalena **Luc. vij.** Cepit riga-
re pedes iesu lachrymis. Talis fuit ap̄lus ad **Ro.**
ix. Tristitia mibi ē prīnu⁹ dolor cordi meo. Talis
lucius ē ad salutē anie. De quo ap̄ls. **ij. ad Ehoz.**
vij. Que fm̄ deū ē tristitia salutem stabilem ope-
ratur. **Ideo** s̄b̄dit eoz premiū. quoniam ip̄i cōsola-
bunt sēz p̄ remissionē p̄ccōrum et misericōdie impera-
tionē et dei reconciliationē. **¶ Hīero. xxxj.** In fletu
veniet ad me et in misericōdia deducā eos. **¶ Ch̄is.** De
mo flet⁹ accessit qui nō impetravit qd̄ postulauit.
Ehob. liij. Post lachrymationē et fletū gaudium et

exultationē infundis. **¶ Hīero. sup̄ Esa.** P̄so denz
lexit. s̄ lachryma dēi cogit ad miserandū et xp̄iā
dum. **¶ Secūdi** sunt p̄ficientes. isti lugēt aliena
peccata. Talis fuit saul. **j. Regū. xvj.** P̄sq̄quo lu-
ges saul. cū ego absecerim eū ne regnet. Et illi sūt
beatores. **De q̄ Ch̄is.** Beati q̄ lugent xp̄ia pec-
cata. beatores q̄ aliena. hoc docemur ad **Roma.**
xij. Flete corz fletibus. Hoc fecit **Meremias. xij.**
co. **Ocul⁹** me⁹ deduxit lachrymas. q̄ capta ē gens
dñi. **Sed** heu sunt pleriq̄ qui neq̄ xp̄ia neq̄ alie-
na peccata lugent. sed bene tēporaliū rerū dama-
na. De quib⁹ **Aug. in li. de p̄nia.** S̄ciar se culpabī-
liter durū qui flet dāna rex et nō aniaz. **Sunt** etiā
fm̄ **Rich.** plures q̄ lugent charo s̄ sū os. s̄ non se-
metip̄os. **¶ Decitas** et infantia lugere temporalia et
nō eterna. **Iugem⁹** igit̄ cōmissionem victorum et
cōsolabimur p̄ indu lēniā ip̄sōrū. **¶ Psal. cxij.** fm̄
multitudinē dolorū meoz p̄solationes tuas letifi-
cauerunt aniam meā. **Ideo** dīc̄ **Ber.** O humilī
lachryma. tuū est regnum. tua ē potentia. tu vincis
invincibilem. et ligas om̄ipotentē. s̄ ad indulgēt-
am remissionis. nā fm̄ **aug.** Qui prīmōrū pecca-
ta luget. facilius a deo p̄ccōrū suoz remissionē
obtinebit. **¶ Tercij** sūt contēplantes. isti fient pro
desiderio regni celestis. vt **dauid p̄pheta.** Super
flumina babilonis illic sedim⁹ et fleuimus dum
recordaremur tui syon. i. celestis patrie. Et flumi-
na babilonis sūt miserie hui⁹ mundi. in quib⁹ bo-
nis cōtemplatiuis adhuc fluctuās incipit cogita-
re de celesti gaudio. et incipit flere in desiderio. vt
p̄s. xlj. **Fuerunt** mibi lachryme mee. panes die ac
nocte. Sic et nos dicētes cū ap̄lo ad **Ro. viij.** Ip̄i
intra nos gemim⁹ ad op̄nonē filiorū dei expectā-
tes. q̄ h̄ nō ē requies in valle lachrymarū neq̄ sa-
tietas animi. **De q̄ sanct⁹ Tho.** Intellectus homi-
nis nō quietatur nisi in cognitione p̄me veritatis
et affectus et voluntas nostra nō satiā nisi in frui-
tione diuinitatis. p̄s. xvj. **Satiabor** cū apparuerit
gloria tua. **Ideō** debem⁹ hic fletibus anhelare.
Bern. Futura gaudia nō satis p̄cupiscis nisi cōti-
nue postules cū lachrymis. **Tales** p̄solabunt ber.
Illa p̄solatio ē deuotionis suauissima delectatio
Esa. vi. Sicut mater cōsolatur filios suos. ita p̄so-
labor vos dīc̄ dñs. **Ista** beatitudo attribuit ve-
re penitentib⁹. vt **magdalene.** latroni in cruce. pe-
tro. et sic de alijs. **¶ Et merito** honorare debem⁹ eos
q̄ sūt exēplū penitētie n̄re vt sequamur vestigia
eoz **Amb.** Si securus es errantē. sequere penitē-
tem et p̄solaberis. **ij. Eho. j.** Benedictus de⁹ q̄ cō-
solatur nos in om̄i tribulatione nostra. **¶ Quar-
ta** beatitudo est esurire iusticie. De qua s̄b̄dit. Be-
ati qui esuriūt et sitiunt iusticiā. Et bene sequit̄ lu-
ctum. quia homo post sacramētū penitentie in-
cipit iusticiā esurire. **¶ Esurire** iusticie ē vehemens
desideriū opandī iusticiā per quā intēdit ad op̄-
ationem summi boni. et capitur p̄ rectitudine vite
quanto quis habet maiorē esuriē iusticie. tanto in-
stior esse desiderat. **¶ Hīero.** Nō sufficit velle iusti-
ciam nisi iusticie pariamur famē. et nunq̄ nos sa-
tis iustos putemus. s̄ semper esuriendo opera iu-
sticie impleamus. **¶ Nam** fm̄ **Aug.** Iustitia est ge-
neralis virtus complectens om̄es virtutes. ergo

null^o ad plenū poterit p̄ficere. sō. Esa. lxiiij. Dēs iusticie n̄re quasi pann^o mulieris mēstruate. Jō xps nō posuit iusticiā in opatiōe dicēdo. beati iusti. s̄ in affectione ex desiderio dicēs. Beati q̄ esuriunt et sitiūt. i. affectāt iusticiā. vt docuit Lu. xviij. Cū feceritis oīa que p̄cepta sūt vobis dicite. serui inutiles facti sum⁹. qd̄ facere debuim⁹ fecimus. et qd̄ facere nō possum⁹ esurim⁹. Prouer. xj. Desideriū inuolūt⁹ ē oīe bonū. Aug⁹. Nō quid es sed quid esse desideras attendit de⁹. Subdit corū premium. quoniam ipsi saturabunt. Rich. de san. vic. Om̄s homines esuriūt et sitiūt. alij malū. alij bonū alij potestates. alij honores. alij voluptates. alij diuitias et. Et tales nō possunt saturari. qz totus mundus non satiat hominē nisi solus de⁹. qui est domin⁹ mūdi. Aug. Domine fecisti nos ad te. in quietū ē cor n̄m donec req̄scat in te. Sitiamus igitur iusticiā. qz dicit Ber. Cibatos nō cibatur os nō potat. s̄ esuriētes cibatur. Lu. j. Esuriētes implebit bonis. et diuites dimisit inanes. Et attribuitur cōfessoribus. de quib⁹ hodie fit mētio in euāgelio. Sint lumbi v̄stri p̄cincti lucerne ardētes in manibus v̄stris. i. ardentia opa iusticie. Quinta beatitudo ē miscōia. de q̄. Beati misericordes. Et sequitur bñ iusticiā fm̄ Ch̄is. Vna nō valet sine reliqua. qz iusticia sine miscōia crudelitas ē. et misericordia sine iusticia dissolutio ē. Jō habet i cano. xlv. di. ca. disciplina. Iusticia sine miscōia ē vitupanda. Jō vtus misericordie ponit post iusticiā am. q. d. p̄pter ip̄fectionē iusticie deuotis hoib⁹ necessaria ē miscōia. Dicit em̄ Hiero. et habetur lxxxvi. di. q̄ clemētia. Qui clemētia nō habuerit quāto sp̄ualis apparet. tñ legē dei nō adimplebit. Ideo Amb. sup̄ eplā ad Tytuz. Sūma xp̄iane religionis p̄sistit i disciplina. in misericordia et p̄tate. Subdit eoz premiū. qm̄ misericordiā consequentur. De q̄ Greg. Qui misericordiā a deo p̄sequi desiderat. necesse ē vt ip̄e egenti miscōiam impendat vt impleatur illud Luc. vi. Eadē mensura q̄ mensi fueritis remittet et vobis. i. mēsurā misericordie. Nam misericordes p̄sequētur misericordiā am. P̄mo in v̄stra ḡram impetrat. Prouer. iij. Misericordia et v̄ltas nō te deserat et inuenies gratiā apud deū et coram hominibus. Exemplum de cornelio Actu. x. Erat cornelius genilis multas faciēs elemosinas. et ait ei angel⁹. elemosine tue et orones tue ascēderūt i conspectu dei. et p̄pter misericordiā fuit vocatus ad baptisimū et ad noticiā vitatis fidel. Secūdo consequit⁹ misericordiā in morte. Hiero. i eplā ad nepocianū. Nō memini me legisse mala morte mortuū q̄ non erit se i operibus misericordie fuisse seduluz. Thobie. iij. Magna fiducia corā summo deo erit elemosina. Nam cū om̄s amici hominē derelinquūt. elemosina nō derelinq̄t eum. Amb. Non sunt hominis bona q̄ nō pōt ferre secum. sola elemosina est comes defunctorum. Tercio post mortem. qz p̄sistit in iudicio. ibi erit aduocata. ps. cxj. Iocundus hō q̄ miseret⁹ et. qz xps allegabit p̄ his Mar. xxv. Esurui et dedistis mihi māducare. venite bñdicti p̄ris mei et. Ecōtra vō scribit Jac. ij. Iudiciū sine miscōia fiet illi q̄ nō facit miscōiam

Quarto post mortē miscōia hominū p̄parat ealū Eccl. xvi. Miscōia vnicuiqz p̄parat locū. Figuraf. j. Macha. ij. Dauid i miscōia p̄secut⁹ ē regnū sedē. Et sic miscōia facit nos regnare cū deo. ps. cij. Coronabit te i misericordia et miserationibus. Jō Hiero. D̄ q̄tū bonum ē miscōia. reddit p̄ paruis magna. p̄ transitorijs celestia. Jō Aug. Laudas mercatorē q̄ vendit plumbū et acquirit aurū. et nō laudas illum q̄ erogat pecuniā et acquirit regnū celeste et eternā subam Lu. vi. Estote misericordes Greg. Si nō habes pauperē redditorē. habes tamē cū fidelissorē et deū debitorē. Jō Petr⁹ ranē. Da paupi terrā et accipe celū. da parit accipe totū et attribuit actiūla. Beda. Vita actiua ē esuriēt panē tribuere. Sexta beatitudo ē cordis mūdicia et bñ seq̄tur miscōiam Ambro. Misericordiaz nō meret nisi mūdo corde mercat Greg. Quid p̄dest sua dare dō et seip̄z p̄ imūdiā diabolo. sō haba. Mūdi corde sūt q̄s p̄sciētia peccati nō arguit p̄pter qd̄ docet Esa. c. j. Lauamini mundū estorē Tunc s̄bdit eoz premiū. qm̄ ipsi deū videbūt. vbi Leo papa. Qui deū desiderat videre. necesse ē vt oculos cordis ab om̄i squalore tergat. p̄pter qd̄ horat nos Rich. Mundem⁹ p̄ amorē v̄ritis p̄sciēt am et videbim⁹ ei⁹ gloriā. et cōcordat Ch̄is. Quāto magis a prauis opibus q̄s se abstraxerit. tanto clarior deū videbit. Et hec beatitudo attribuitur marie et v̄ginibus. Tales p̄sequunt⁹ tria bona. Vno sūt amici dei. Prouer. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā habebit regē amicū. Secūdo sūt dī ministri. ps. Ambulās i via immaculata h̄ mihi mī nistrabit. Tercio regnāt cū deo. ij. Reg. iij. Mundus ego sū ideo regnāt apud deū i eternū. Apoc. xij. Virgines sūt et sequunt⁹ agnū quocūqz ferit. Septima beatitudo ē pax. De q̄ text⁹. Beati pacifici. et seq̄t bene mūdiciā cordis. qz mūdato corde ab oib⁹ passionibus ic̄pit hō habere pacem mētis De q̄ Amb. Cū interiora ab oi labe vocauēris pacē habere ic̄pis. Jō fm̄ Hiero. Pacifici dicunt⁹ q̄ p̄mo i corde deinde inter ffes dissidentes faciūt pacē. Quid p̄dest alios pacificare et i se bella victorū habere. nihil. Jō d̄r ad Heb. xij. Pacem seq̄mini. sine qua nemo videbit deū. Et Job. xliij. Pacē habet et habebitis fructū optimū. Subdit eoz p̄miū. Quoniam filij dei vocabunt⁹. et p̄pter s̄i multitudinē. qz sicut de⁹ dator et amator pacis. sic tales amat pacē. Greg. sicut dei filij sūt q̄ pacē diligunt. sic et filij diaboli censent⁹ q̄ discordiā q̄runt Ideo Ro. xij. Quātū i vobis ē cū om̄ibus paces habere. Rō Aug. qz pax tale bonū est qd̄ includit oē bonū. Idē de v̄bis dñi. Pax singularia tollit. bella cōpescit. iratos cōprimat. sup̄bos calcat. humiles amat. discordias sedat. cūctis ē placita. qz ē amicorū p̄cordia et attribuit angel. Job. xxv. Qui facis p̄cordiā in s̄blimib⁹. i. angelis. Morū hodie fit mēto i matutinis. Te sanctū dominū laudant om̄s angeli dicētes. Octaua beatitudo ē patiētia in p̄secutione. De q̄ textus. Beati q̄ p̄secutōez patiunt⁹ p̄pter iusticiā. i. amore iusticie. nō rigore iuris vt latrōes. j. Pet. iij. Nemo v̄rm patiat⁹ q̄s fur vel homicida. Ideo dicit p̄pter iusticiā. Ch̄is. Si quis p̄secutus fuerit nō p̄pter causā dei sed p

De omnibus sanctis

ppter tēporalia bona ille rē ē. z tu beat⁹ non es. lē
 debet esse ppter deū. **Dñs** psecutōis ppresso bono
 requirit pacē. qz habita pace cordis post victoriam
 victoriū z carnaliū delectationū habitior ē hō ad
 sustinēdū psecutiones. **Chris.** Nō solū ab hereti-
 cis z gentilibus. s; etiā a quocūq; ppter iusticiā
 Subdit pmiū cor. qm̄ ipsoz ē regnū celoz. **Ecce**
 hic pmitit pmiū pme beatitudinis. **Rō** qz vlti-
 ma pbat oēs vsq; ad pmiā virtū vere sint. **De qua**
Greg. Qualis vnusq; in seipso latet illata cō-
 mella pbat. **Secūda rō.** premiū regni significat ca-
 licē passionis. **De q** **Matth. xx.** cū mater filioz ze-
 bedet petijt ibm. dic vt hi duo filij vnus sedeat ad
 dexterā z alter ad sinistrā. **Rōdit. elus.** Potestis
 bibere calicē quē ego bibitur⁹ suz. **Ecce** calix pas-
 sionis ē regni pmiū. vt vult apl⁹. ij. **Thimo. ij.**
Nemo coronabit nisi q legitime certauerit. **Ideo**
ibidē. **Dñs** q pte volūt viuere i xpō psecutionem
 patient. **Nā** p multas tribulationes optet nos in-
 trare regnū dei. **Actu. xliij.** **Tertia rō.** qz sancti qui
 p xpō sustinuerūt merito cū eo regnāt. ij. ad. **Thi-**
mo. ij. Si sustinebim⁹ cōregnabim⁹. **Idcirco** **Iu-**
ce. xxiij. Nos estis q pmanistis mecū in tēptatō-
 bus meis dispono vobis sicut disposui mibi pa-
 ter me⁹ regnū. **Et** ibdit i textu. **Beati** estis cuz ma-
 ledixerim vobis hoies. s. blasphemāres z mala i-
 prosperātes ppter veritatē z iusticiā. z dixerint oē
 malū aduersus vos. s. ppter me mentietes. sic di-
 ctū ē d xpō. **Mat. xj.** **Ecce** homo vorax z potator
 vini zc. **Subdit.** ppter me. **Ecce** causa. **Subdit pmi-**
um. **Gaudere** z exultare. ecce ei merces vestra co-
 pioſa est in celis.

Sermo cxxvij **Ad idem**

Audete et exultate.

S quoniam merces vestra copiosa est in celis.
Mat. v. **I**n verbis promissis duo innu-
 unt. Primo exultatio sanctorum gloriosa. ibi. Gau-
 dere et exultate. Secundo subiungit eorum remunera-
 tio copiosa. ibi. merces vestra copiosa erit. De primo d-
 cit. Gaudete triplex enim est gaudium. **1.** Primum
 est gaudium aniale. cum homines gaudent de felicitate
 peccatorum. **2.** Prover. ij. **A**erant cum malefecerint et exul-
 tant in rebus pessimis. ut fornicatores et adulteri.
Eccl. ij. **I**llum reputant errorem. et gaudio disti. quod
 frustra deciperis. **3.** Reuera decipiuntur. **Aug.** de ver-
 bis domini. **S**eculi leticia est impunita nequitia. sed re-
 stat futura tristitia. **Apoc. xvij.** **Q**uatum glorifica-
 vit se in deliciis. tantum dare illi tormentum et lucrum.
Aug. in soliloquio. **N**emo potest gaudere et utroque se-
 culo. quia manna non fuit datum durare farina in egypto
Exo. x. **I**deo **Bern.** Delicatus frater es si vis gau-
 dere cum seculo et christo. cum dicit **Iu. vj.** **D**e vobis qui hic
 gaudetis et ridetis. quam lugebitis et flebitis. **N**ec erit
 merces vestra. **Iob. xxi.** **T**enenet tympanum et cytharam.
 gaudet ad organi sonum. et in puncto ad infernum de-
 scendit. ibi implebitur illud **Greg.** **M**omentaneum
 est quod delectat. eternum quod cruciat. **S**ecundum gaudi-
 um est spirituale. ad **Phil. iij.** **G**audete in domino semper. in
 gratia domini. quem habemus? ita gratiosum dominum. quia ex-
 ista eius sumus? ad imaginem eius formati. ita charere re-
 dempti. ad eius gloriam vocati. **D**e quo **Abacuc. iij.**

Ego aut in domino gaudebo. et exultabo in ihesu deo meo. **Ita** fm Aug. **A**nima efficit id in quo delectat. qz est nature speculatio. Si gaudet in turpibus. turpis efficit. si in deo deus. de q d **A**plius. j. **C**hor. vj. Qui adheret deo vn^o spūs efficit cū eo. Et hoc ē gaudiū spūale. **T**ertio gaudiū ē eternale. de q ps. cxlvij. Exultabūt sancti in gloria. Et hoc ē gaudiū stabile. **J**ob. xvj. Gaudēbit cor vestrū. et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis. Nam si cur p totū annū pdicam⁹ de vita et passione cuiuslibet sancti. hodie dignū ē vt dicam⁹ de gaudio generalī eorū vbi nūc sūt. **M**ota multa sūt genera gaudentiū in hū mundo. sicut hodie in celo. **P**rimo gaudēt parēres de bonorū filiorū multiplicatione. de q **P**rouer. x. **F**ilius sapiēs lenit patrē. Et sic pater celestis hodie gaudet de bonis filiis q̄s creatur. q fuerūt obediētes suis pceptis. **P**rouer. xliij. Exultat in gaudio pater iustus et mat̄ que cū genuit. Et sic m̄r ecclīa et sancta trinitas. id canit primū responsoriū. **S**umme trinitati simplici deo. **S**ecundo gaudēt v̄gines vel spōse de nuptiarū celebratione. maxime si accipiūt sponsum nobilē. pulchrū. diuitē et sapientē. id in nuptijs sunt instrumenta leticie. Et sic hodie gaudet **M**aria mater nostra vera sponsa dei p̄ris. **I**deo cū annūciare audīuit sollemnitate sue desponsatiōis q̄ debebat fieri mater filij dei. dixit **L**u. j. **M**agnificat anima mea dñm. Et exultauit et. Sicut et dñs **Z**ach. ix. **E**xulta sat̄ filia syon. **R**euera ipsa gaudet coronata corona regni et gaudiū. **V**nde in figura. iij. **R**egū. ij. **P**ositus ē thronus berſabee iuxta thronū Salomonis. **V**ñ pōt dīcere illud **E**sa. lxxj. **G**anz deus gaudebo in dño. et exultauit anima mea in deo salutari meo. q̄ induit me vestimēto salutis. et q̄st sponsa deo corauit me corona. **C**ui⁹ gaudiū p̄ncipalē effectū sūt om̄s v̄gines deo desponsate et anulo fidei subarrate. **I**ō hodie gaudēt dicētes illō **A**po. xix. **G**audēam⁹ et exultem⁹. qz venerūt nuptie agni et dem⁹ gloriā deo. **D**e quo ps. cxlix. **F**ilia syon exultant in rege suo. **T**ertio gaudēt ciues de patrie recuperatiōe. Et sic hodie gaudēt angeli. qz vident celestē ciuitatē hierlm de hominibz reparari. **N**ā celū erat desertū p casum angelorū h̄ p̄fides seruos recuperatur. **I**deo gaudēt angeli cū beatis aiabus **L**uc. xv. **G**audiū ē angelis dei super vno pctōre penitētiā agēte. **E**o q vnus ē b̄ illis qui implebit vacuū locū. quanto magis hodie de pluribus. **I**deo implebit illud ps. xxi. **S**up̄ salutare tuū exultabunt vehemēter. s. angeli qz de desiderij cordis eorū tribuisti eis. **Q**uarto gaudēt mercatores de lucrī cumulatōe. **V**nde **P**rouer. xx. **M**aliū ē malū ē dicit om̄is emptor. et cū recesserit gloriabit de lucro. **S**ic hodie gaudent apli q̄ cōmutauerūt paleā p atro. arenā p lapidibz. p̄cloſis terrā p celo. **E**t diuites facti sūt. p paupertate quā elegerūt. **M**at. xix. **E**cce nos relinqm⁹ oīa. quid ḡ erit nobis. **R**espōdit cēnplū accipiet⁹ et vitā eternā possidebitis. **H**odie de eis fit mentio in euangelio cū canit ecclīa. **B**eati paupes spū. qm̄ ip̄or ē regnū celorū. **Q**uinto gaudēt pegrini exules de reuersione in patriā. sicut gaudebāt filij isrl̄ reduci in iherusalem. ps. cxxi. **I**eratus sum bis

que dicta sunt mihi. Sic hodie gaudet patriarche et prophete de patria patrie que hic fuerunt peregrini. **Psalm.** xxxvii. **Aduena** ego sum et peregrinus sicut omnes patres mei. **ad Heb.** xlii. **Non habemus** hic manentem ciuitatem. Sed hodie gaudet in celesti patria de possessione eterne vite. que erant exules propter crimine lese maiestatis parentum nostrorum. **Isti** tanquam peregrini semper cor habebant ad patriam. donec per mortem summi sacerdotis reuersi sunt et introducti. **Isa.** vi. gaudete cum leticia que in tristitia fuistis. et repleamini ab uberibus consolationis eius. **Sexto** gaudet bella tores de hostium interfectione. sicut in dei de holoferne. **Iudith.** vi. **Erat** populus iocundus finis facie sanctorum. **Exo.** xv. **Submerso** pharaone cantemus domino. **Hoc** gaudium habet exercitus martyrum. cuius verilliter fuit beatus stephanus. **Et** de eis dicitur **ad Hebr.** xi. **Sancti** per fidem vicerunt regna. **Quia** duplex fecit certamen diabolus contra eos. vnum vicia contra mentem. aliud persecutorum contra carnem. **Primam** aciem vicerunt sancti per resistentiam. **Secundam** per patientiam. tanto cum passi sunt scelus quot scuta eorum. et corpora fracta sunt in bello. **Ipsi** vero non ceciderunt ideo coronati sunt. **vi.** **Isa.** lx. **Et** erant coram te sicut qui letant in messe. sic exultant victores capiendes predam quando diuidunt spolia. **ps.** cxxv. **Deniques** autem veniet cum exultatione. **Septimo** gaudet operatores de mercedis receptione. et sic hodie sancti confessores qui christo seruiuerunt cum cordis humilitate. corporis asperitate. cum operis fidelitate. ideo possunt dicere illud **Psalm.** lxxxix. **Letari** sumus per diebus quibus vidimus maiora. **Et** sic cuilibet seruo in fine operis dices. **Euge** serue bone et fidelis. quia talibus dices illud. **Gaudete** et exultate. **mat.** v. **Quod** merito possunt gaudere hodie sancti de multis in celo. **Primo** habebunt gaudium supra se de claravisione celestis regis. de quo **ysa.** xxxii. **Regem** in decore suo videbunt. **Et** inde erit eis triplex gaudium. **Primo** videndo faciem diuinam quod erit summum gaudium. **berth.** **Illud** est verum gaudium quod non de creatura sed de creatore concipitur. in cuius comparatione omnis iocunditas meror. omne dulce amarum. omne decorum sedum. **Quia** finis aug. **Illa** visio est tota merces. **Et** si mali illam faciem viderent penitus carerent. **Crisostomus.** **Carentia** diuine visionis grauior pena est quam gehenne. hoc verum est quantum ad penam damni. **Secundo** in eis est gaudium in visione humanitatis in corpore glorificato. **ysa.** xxxv. **Ipsi** videbunt gloriam dei et decorem dei nostri. **Quia** si illam claritatem non permanentem sed transentem vidit petrus in monte thabor quod omnium aliorum oblitus **mat.** xvii. dixit. **Bonum** est nos hic esse. faciamus tria tabernacula. quod tunc de claritate glorie permanens in patria. **lo.** ps. lxxxix. desiderant autem. **ostende** nobis faciem tuam et salui erimus. **Et** **io.** xvii. **Hec** est vita eterna ut cognoscant te solam verum deum et ipsum christum quem misisti. **Tercio** erit gaudium in consideratione vntionis humane nature ad diuinam. **Quod** magnum et mirabile gaudium erit electis cum considerabunt quod fratres eorum finem carnez vere deus est. ideo **berth.** **Plenum** erit omni dulcedine videtur hominem et hominis conditoris. **Tunc** implebitur illud **ioh.** x. **Ingressus** et egrediatur et pascua inuenient. **Ingressus** in diuinitatem. egrediatur in humanitatem. **lo.** **ysa.** xxxv. **Veniet** in sion cum laude sempiterna.

quia leticia super caput eorum. **Qui** finis aug. **Nullum** malum ibi erit. nullum bonum latebit. **Secundo** habebunt gaudium per eo quod infra se est. scilicet ab inferno. quod veraciter euaserunt. hic vero homo non est certus an amore vel odio dei dignus sit. **Ecclesi.** ix. **Inde** etiam habet triplex gaudium. **Primo** videtur demones prostratos a quibus hic temptati fuerunt. **Secundo** videtur se securos in perpetuum ab omni temptatione. **Cap.** iij. **Iustorum** autem in manu dei sunt. et non tanger illos tormentum malicie. **Tercio** videtur malos ibi cruciari qui eos habent multipliciter leserunt. et in hoc laudatur diuina iusticia. **ps.** **Letabitur** iustus cum vi. viii. ideo **ps.** lxxxiiij. **Beati** qui habitant in domo tua domine. **ps.** **Exultabit** lingua mea iusticia tua. et os meum annuntiabit laudem tuam. **Ecclesi.** iij. **Dedit** mihi dominus linguam mercedem meam. et in ipsa laudabo eum. **Ideo** finis docto. resumptis corporibus erit laus vocalis. **h.** finis **hermi.** in lingua hebraica ideo **ysa.** xliij. **Populum** istum formauimus mihi laudem meam annuntiabit. **Sancti** ergo dei laudant. periores vero ululant. **ysa.** lxxv. **Ecce** serui mei laudabunt per exultationem et vos clamabitis per volorem cordis et per contritionem spiritus ululabitis. **Tercio** habent gaudium ab aspectu a celo in quo sunt. **Inde** habent triplex gaudium. **Primo** a loci claritate. **apoc.** xxi. **Ciuitas** illa non eget sole. sed agnus dei illuminabit eam. **Et** sequitur. **Foris** tra non erit. **Hanc** claritatem petiit iohannes. **c.** xiiij. **Beatus** ero si fuerint relique seminis mei ad videndum claritatem hierusalem. **Quia** ille sol celestis lucet ibi. qui dixit **io.** viij. **Ego** sum lux mundi. **Secundo** a loci puritate. **apoc.** xxi. **Nihil** contaminatum intrabit. **Tercio** a loci delectabilitate. **Baruch.** iij. **Domus** ista magna est domus domini. et ingens locus possessionis eius. **Et** finis mundus velut punctus est respectu celli. **berth.** **Ciuitas** celestis mansio securi totum continentem quod delectat. ideo **ps.** lxxxvi. **Gloriosa** dicta sunt de te ciuitas dei. id est melior est dies vna in atrijs tuis super milia. **ps.** lxxxiiij. **Quarto** habebunt gaudium ab eo quod est post se. scilicet a corpore proprio quod hic reliquerunt. **Inde** erit triplex gaudium. **Primo** a corporis claritate. **mat.** xxiij. **Fulgebunt** iusti sicut sol in regno patris eorum. **Secundum** gaudium a corporis immortalitate. **j.** **Cor.** xv. **Oportet** hoc corruptibile induere incorruptionem. et hoc mortale induere immortalitatem. tunc implebitur illud **apoc.** xxi. **Mors** ultra non erit. **Tercium** gaudium a corporis agilitate. de quo **Augustinus.** **Qui** vellet spiritus ibi protinus erit et corpus. quia implebitur illud. **j.** **Cor.** xv. **Semina** tur animale. surget spirituale. id est obediens spiritui. **Dicit** magister in. liij. dis. xlix. **Sine** omni scrupulo credendum est eos habituros maiorem gloriam post iudicium quam ante. quia maius erit eorum gaudium. eo quod extensive diffundetur ab anima in corpus. **Quinto** habebunt gaudium ab his qui erunt ad sinistram. scilicet a sanctis angelis. **Et** illud gaudium erit triplex. **Primo** cum eis immutabiliter viuendo. de quo **Matth.** xxij. **In** celo non nubent neque nubent. sed erunt sicut angeli dei. **Secundo** cum eis deum laudando. **Isa.** vi. **Non** cessabunt clamare die ac nocte. sanctus sanctus. de quo **ps.** **Beati** qui habitant in domo tua domine. in secula seculorum laudabunt te. **Tercio** habebunt gaudium sine modo. cum eis eternaliter deum videndo et amando. **De** quo **berth.**

De omnibus sanctis

in meditationibus. Amabim⁹ sine mō. videbim⁹ sine termino. coherēbim⁹ sine medio. sicut idē dicitur in li. de diligendo deū. Quō stillabūt aque viue et ferrū igni vnit. sic sancti vniti sunt deo. **S**e pto hnt gaudiū ad dexterā. s. a venerabili societate. et erit triplex. Primo ex multitudine. Apocal. vij. Vidi turbā magnā quā nemo dīnumerare poterat. Nam si nō possumus numerare stellas celi. arenā maris et guttas aq. multo minus numerus sanctorū. Job. xxv. Nō ē numerus millium eius. Dan. vij. Millū milia ministrabāt ei. et decies cetera milia assistebāt ei. Secūdo hnt gaudiū ex societatis nobilitate. s. beate vgnis. oim sanctorū. angelorū. aploz et quoz hodie oim celebritas ē vna. Tercio hnt gaudium de societatis amicitia. Isa. xxxij. Sedebit pplā meus in pulcritudine pacis et in rege opulenta. vbi nulla discordia. de quo ps. Qui habitare facis vnanimes in domo. nam ibi erit pax et vnanimitas cū deo angelo. primo et corpe aplo. **M**ā duo sunt faciētes discordiā q̄ in celo nō erūt. Prīmū ē supbia. puer. iij. Inter supbos semp lurgā sunt. illa nō erit ibi. ps. Non habitabit in medio dom⁹ mee q̄ facit supbiā. Secūdū ē inuidia et illa nō erit ibi. de qua aug. super Johan. Non erit aliq̄ inuidia disparis claritatis. vñ Gre. iij. mō. Tanta ē ibi vis vnitatis q̄ vnus q̄sq̄ in seipso nō capit. in alto se accepisse exultat. s. p̄ charitatē. de q̄ Gre. Nō tuū p̄ laborē. meum p̄ amorē. Quapropt̄ hortat nos aug. in li. de vilitate agēdi p̄niam. Frēs illuc festinate vbi sp̄ viuat. si ista fluida vita diligit. q̄nto magis vbi feruēt sancti in deo letant. **P**ri secūdo subiūgit eoz remunēratio copiosa. ibi. Merces v̄ra copiosa ē in celis. **A**tem merces sanctorū h̄z plures cōditiones. Primo em̄ recipit celeriter. apoc. xxij. Ecce venio cito et merces mea mecū. Hēnera cito veniet. s. p̄ mōrē. in. xij. Qua hora nō putatis fili⁹ hoīs veniet ad remunerandū bonos. **S**cdo deservit facili⁹ mat. x. Quicūq̄ posuē dederit vni ex minimis meis calicē aq̄ frigide nō p̄det mercedē suā. s. in celis. Idcirco nolī esse impariēs in aduersis. nihil ē q̄d pareris si mercedē attēdis. iō h̄ere. xxxj. Quiescet vox tua a ploratu et oculi tui a lacrimis. q̄ adest merces operi tuo. Bern. Si labor te terreat respice mercedē. Tercio soluit liberalit. q̄ dī copiosa. vñ bern. Merces scōz est tā magna q̄ nō pōt mēsurari. mltā nō nūerari. p̄ciosa n̄ estimari. copiosa nō finire. iō ps. Replebit in bōis desiderii tuū. sup q̄ dicit Orosi⁹. Replebūt omēs sensus exteriores et interiores celestibus deliciis. ps. Cor meū et caro mea exultauerūt in deū vniū. aug. Duo sunt sensus. interior et exterior. Exterior reficit in cōtēplatiōe hūanitatē. Interior in cōtēplatiōe diuinitatis. de q̄ Leo papa in li. de fide dicit. De⁹ hō factus ē vt totū hoīem beatificaret. Istud ē obiectū tam fulgidū ē q̄ oīs alia claritas sanctorū et siderū ē q̄ si calam⁹ ardēs respectu totū vniuersi. iō bern. **B**ea merces xpm̄ videre in seipso in nobis et nos in ipso felici locūditate. de qua aug. sic loq̄tur. Nō p̄pauit deus diligentib⁹ se fide nō capis. spe nō attingis. charitate nō cōprehēdis. acq̄ri pōt. estimari nō pōt. Quarto possidet

phennit. Eccli. xlij. Nō vercaris vsq̄ ad mortem iustificari. qm̄ merces dñi manet in eternū. nō em̄ deficiet q̄tūcūq̄ diu ea vtamur. q̄ nō ē transitoria sed sempiterna. aug. **H**ō exardescit in amore dei et desiderio vite eterne. cuius lux ē veritas. cuius lex charitas. cui⁹ modus eternitas. ibi actio n̄ operosa. requies nō desidiosa. ibi sanitas sine infirmitate. pulcritudo sine deformitate. locūditas sine merore. sapia sine errore. vita sine morte. Sap. v. Iusti in p̄petuū vident. et apud dñm est merces eoz. Gen. xv. Noli timē ego merces tua magna nūta. Hanc mercedē adepti sunt oēs sancti qm̄ hodie solennitatē celebrant⁹ letanter. **P**ro quo sciendū hodierna festiuitas ē gaudiose celebranda. quā varijs de causis ab eccia ē instituta. **P**rimo ppter dei gl̄ificationē. vñ Guil. altissidorensis. Qui sanctis honorē impēdit illū specialiter honorat q̄ eos sanctificauit. q̄ honor mistroū ē veneratio dñoz. In figura illius heliseus dixit se fore p̄sentem qm̄ naaman sirus descendit de curru faciēs reuerentiā gl̄e et seruo suo indigno. ideo hortat ps. Laudate dñm in sc̄is ei⁹. **S**ecundo celebrat ppter auxilij p̄cipatōem. bern. in ser. de oibus sanctis. Si potentes fuerūt in teris. potentiores sunt in celis. q̄ p̄ia nō minuit charitatē s̄ augmētat. **M**axim⁹ in ser. Eoz merita sunt n̄ra suffragia. eoz cruciatus sunt n̄ri profectus. Quō em̄ cognoscūt n̄ra desideria. **A**nder. s. tho. in. iij. q̄ cognitiōe matutina. s. in deo. nō aut cognitiōe vesp̄tina. s. in seipso. vñ gre. Quid nō videt q̄ videt oia videt. bern. **I**bi sel m̄m̄ vidisse est oia vidisse. **T**ercio celebrat ppter sp̄s sublimatiōem. vñ bern. Quid ē q̄ nō solū difficile s̄ etiā videt nobis impossibile cū hoīs fuerunt sicut nos oēs festiuitatis eoz celebratio ē n̄re fidei cōfirmatio. **M**aximus in ser. Quā ita cōstanter vitam extendissent nisi alterā beatiōrē sensissent. iō non timeamus nimis. aug. in ser. de martyrib⁹. Quid timebo membrorū damna cū securitatem accipio de numero capilloz. mat. x. Omēs capilli capitis v̄ri nūerati sunt. vnus nō pibit ex istis. ps. Custodit dñs ossa sanctorū. vnum ex his nō conteretur. **Q**uarto celebrat ppter eoz imitatiōem. de quo Cris. sup mat. Que ē iusticia sanctorū colere et sanctitatē spernē. sine causa iustos colit q̄ iusticiā spernit. **I**deo hortamur. j. Machab. iij. Memore quō salui facti sunt p̄ces v̄ri. Aliqui p voluntariā paupertatem vt apostoli. Aliqui p seruitutē vt patriarche et pphete. Aliqui per patientē tribulationem vt martyres. Aliq̄ p misericordie pietatem vt confessores. Aliq̄ p corporis castitatē vt virgines. Aliqui p penitentie asperitatē. vt verū penitentes. sic et nos. **M**aximus in sermone de omnibus sanctis. Quem delectat alicuius sancti meritū et p̄miū. delectari debet par et obsequiū. **Q**uinto celebrat ppter templi cuiusdāz dedicatiōem. Roma n̄ em̄ cum vniuerso orbi dominarent. quoddā plū construxerūt. in cuius medio snū ydolū collocauerūt. p̄nicipia simulacra p̄ circuitū statuerūt. respiciētes rectis vultib⁹ ydolū romāoz. si qm̄ aliq̄ prouincia rebellaret cōtinne arte diabolica illius prouincie silacx ydolo romanorū posteriora

vertebat. inmensus q̄ ab eis dñs recessissent. statim illuc romani exercitū destinabant et ipsam suo dominio subiugabāt. Et illud templū vocauerūt pantheon. qđ sonat totū dñi. et dñs a pan qđ ē totum et theos deus. et durauit tam diu vsq; ad temp⁹ imperatoris foce. Tūc Bonifacius quartus papa impetravit hoc templū a foca cesare. et cōsecrauit in honore beate v̄ginis et oīm martyr̄ xp̄i. et appellauit locum sancte marie v̄ginis ac martyr̄ xp̄i. et a populo appellat ad sanctā mariā rotūdā. Et post hoc qdam papa Gregori⁹ hoc festū kalendas nominib⁹ instituit. et p̄vniuersum mūdū hūc diem in honore oīm sanctoꝝ celebrari solēniter ordinavit. Sexto celebrat ppter omissos impletiones. q̄ nos multos sanctos obmittim⁹. et ppter eoz multitudinē celebrare nō possum⁹. ppter nostram infirmitatē et t̄pis breuitatē. ideo ecclia ordinavit vt vno die eos simul honoraremus. Septimo ppter negligētē suppletionē. q̄ licet aliquoꝝ festa celebram⁹. tū negligēt. ideo hodie p̄ amorem et deuotionē supplere debemus negligētā in festiuitatibus pactam. Octano ppter facilitatē oīonū n̄rā impetrationez. Sicut hodie oēs sanctos vniuersaliter honoramus. sic ipsi hodie intercedūt p nobis. P̄ter. Impossibile est multoꝝ oīones nō exaudiri. de q̄ hodie in collecta dī. Desideratā nobis tue p̄p̄iationis abūdantiā multiplicatis intercessorib⁹ largiaris. Intercedūt enī sancti p nobis merito et affectu. merito dū nobis eoz meritis suffragant. affectu dū merita n̄ra cupiūt adimplere. Exemplū legif. Cū custos qdam ecclie sancti petri hac die ex deuotione omnia altaria circūisset. et oīm sanctoꝝ suffragia imploasset et de mū venisset ad altare sancti petri. ibi paululū req̄escens extra se rapit⁹ et vidit regem regū in sublimi solio et oīes angelos in circuitu moantes. tunc virgo virginū cū dyademate p̄fulgenti venit. quā innumerabilis multitudo virginū sequebat. Huic rex protinus assurrexit et posito solio sedere fecit. Post hoc venit qdam vestitus pilis cameloz quē sequebat multitudo venerabilū senioꝝ. deinde venit alius pontificali habitu decoratus. quē cohors in habitu cōsistit sequebat. Postea pcessit innumera bilis multitudo militie. denum aduenit turba dī uersaz gētiū infinita. Dēs igit aī regē aduenerūt et ipm flexis genibus adorauerūt. Iste aut qui in pontificali habitu erat incepit matutinas ceteris psequētib⁹. Angelus aut q̄ p̄dēti custodē ducebat eidē visionē exposuit. asserēs v̄ginē in p̄ima acie m̄fem dei esse. vestitū de cameloz pilis Johā nem baptistam cū patriarchis et p̄phetis. et pontificali ornatu petrū cū ceteris ap̄lis. milites martyres. turbam reliquā cōfessores. Hi omnes aī regē venerūt. vt p̄ honore sibi hac die exhibito a mortuibus gr̄as agerent. et p̄ orbe vniuerso orarēt. de inde ad locū aliū ipm duxit et virisq; sexus homines videns. alios in stratis aureis. alios in mensa gaudētes diuersis delicijs. alios nudos et inopes auxiliū mēdicantes. et dixit hūc purgatorij locum esse. abūdantes illas aīas esse q̄bus ab amicis per multa suffragia copiose subuētebat. egētes esse quaz nulla cura habebat. Iussit aut vt omnia sum

mo pontifici intimaret vt post festū oīm sanctoꝝ diēm statueret aīaz. vt saltē generalia suffragia fierent. p̄ illis q̄ specialia habere requirēt.

De animabus defunctoꝝ. Sermo. c. l. ix.

Intende anime mee et libera eam. Scribitur ps. lxxvij. Et legitur pro salute aīaz. et applicat p̄ p̄itis finis exordio. In verbis p̄missis duo innuuntur. Primo postulatio beneficij et p̄teritis. ibi. Intende aīe mee. Secūdo explicatio subsidij et charitatis. ibi. et libera eā. de primo dicit. Intende anime mee. nō dicit. intende bonis derelictis. nec intēde bonis corp̄is. s̄ anime. Item intendere debemus aīabus defunctoꝝ plurib⁹ de causis. Primo ppter naturā docentē. Est namq; lex nālis q̄ docet mat. vij. Dia q̄cūq; vultis vt vobis faciāt homines eadē facite illis. Et hoc intelligit. q̄cūq; vultis finem rectā rōem. Et sic si velletis liberari coopamini liberationi alioꝝ. dicit nāq; Alber. in lib. rex. q̄ irrōnalia aīalia vt cerui et elephantes succurrūt alijs. Cerui cū debent p̄trāsire magnā aquā fortes ordi nāt in p̄ncipio et in fine. et debiles in medio vt sustentent a fortib⁹ pondētes capita sup dorsum fortis ceruoꝝ. et sic transuadant. Sicut elephas si ceciderit p se surgē nō pōt. tūc clamat. currūt aut alia aīalia et subueniūt. q̄ scribit Eccl. xij. Dñe aīal diligit sibi file. Si hoc faciūt irrōnalia. multo magis rōnalia. vt docet ap̄lus ad Gal. vj. Alter alterius onera portate. ad Ro. xv. Debem⁹ nos firmiores imbecillitates infirmoꝝ sustentare. Ambz. Nil tā piū sicut iuuare cōsorē. nā oēs sum⁹ miserabiles et defectuosi. Idcirco nūc sum⁹ misericordes. pro uerbio. xix. Nō indigēs misericors ē. Eccl. xxxj. Intellige q̄ p̄imi tui sunt ex teipso. Secūdo. ppter scripturā ammonentē. Nā oīs scriptura vt. et ro. te. bonat nos ad subueniendū aīabus. Eccl. vij. Mortuo nō p̄hibeas gr̄am. Item. ij. Mach. xij. Judas machabe⁹ misit. xij. milia dragmas argentī hierlīmā offerre p̄ p̄ctis mortuoꝝ. cōsidera uit enī q̄ hī q̄ cū pietate dormierāt optimaz h̄erent repositā gr̄am. Scitā ḡ et salubris ē cogitatio. p de functis exorare vt a penis soluent. Eccl. v. Et p̄ eos q̄ dicit q̄ auaricia sacerdotū excogitauit p̄memoratos aīaz. qđ ē falsū. q̄ scribit Eccl. iij. Elina p̄is tui nō erit in obliuioe. et p̄ p̄ctō m̄ris restitue tur tibi bonū. i. pro subsidio p̄is et m̄ris fiet tibi re compensa. qualis. Subdit idē ibidem. In iusticia edificabit tibi. in die tribulationis cōmemorabitur tui. Et sicut in sereno glacies soluentur. sic tua p̄ctā. ppter qđ est ecclie sancte cōstitutio. de cel. missa. c. Cū creatura. q̄ nulla missa debet celebrari quin defunctoꝝ debet fieri memoria. Tercio ppter amicitiam refulgentem. puerb. xvij. Dñi temp̄e diligit qui ē verus amicus. s. temp̄e sanitatis. infirmitatis. leticie et tristicie. temp̄e vire et mortis. temp̄e p̄speritatis et aduersitatis. de q̄ Grego. Lex vere amicitie est vt qui diligit in p̄speritate. diligit et in aduersitate. vt docet ih̄us filius sirach Eccl. vj. Si possides amicū in tēptatione posside illum. Sed heu amicitia vera est rara. q̄ multi se ostendūt amicos in p̄speritate. pauci v̄o rep̄iuntur